

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

I Hvitavall.

Visor och Sagor

af

Anna Roos.

med

Illustrationer

af

Stina.

Fotograf. Iduns Tryckeri Aktiebolag, Stockholm.

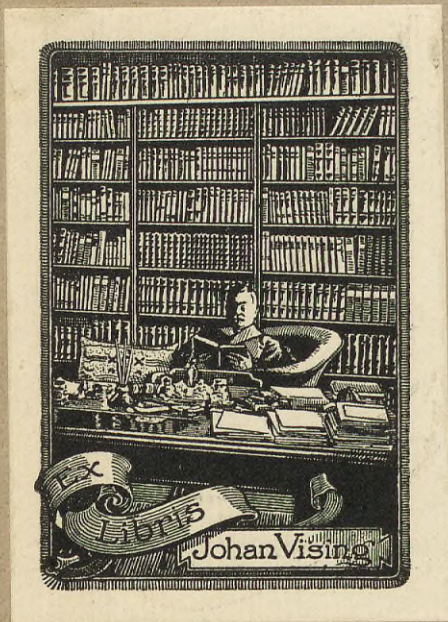
I

Wahlström & Widstrand · Stockholm

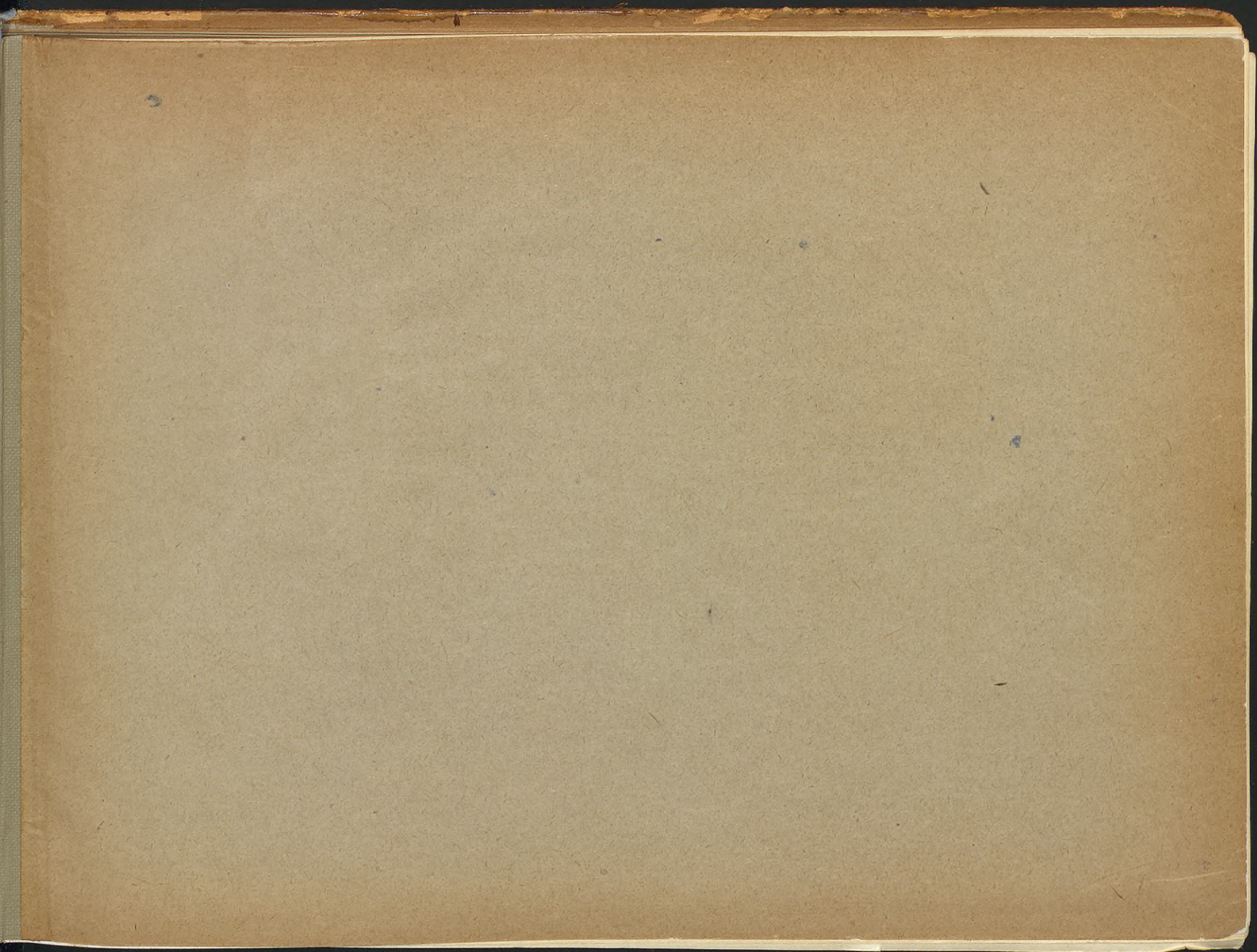

Allmänna Sektionen

F
1244:1

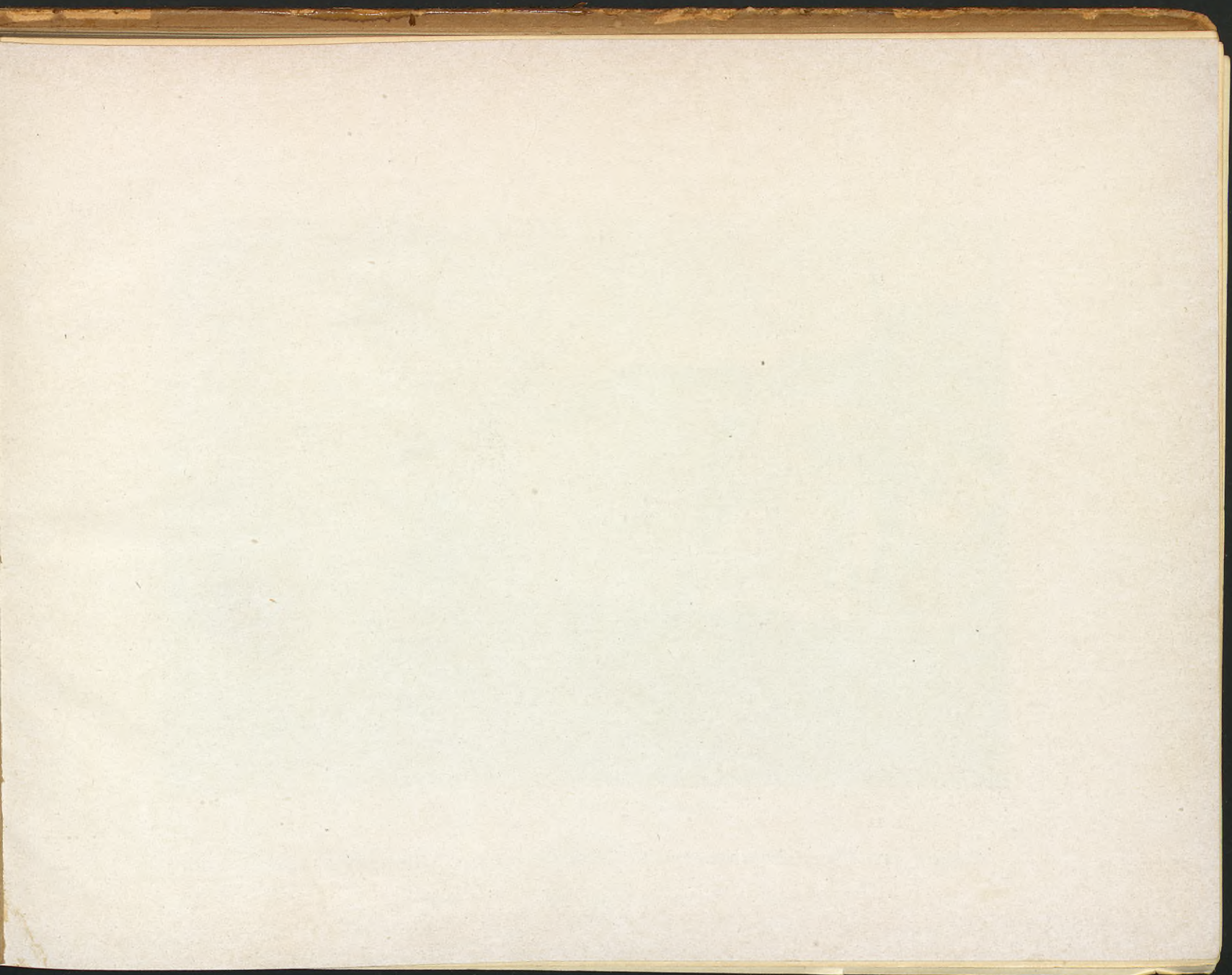

* 80. 482 / 976

BIBLIOTEK-GO

Allm

Sagan om Per och Brita och de båda konungabarnen från Arabia land.

Prins Mendeli och prinsessan Zendeli vada ut i sjön Svinnarn. (Sid. 6).

I HVITAVALL

VISOR OCH SAGOR

AF

ANNA ROOS

FÖRF. TILL »LILLA ELNAS SAGOR»

Illustrationer af STINA

I.

STOCKHOLM, WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

I HÄFTAVALL

7 BÖCKER OCH 2 KORT

AV DEN

STOCKHOLM, IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG, 1895

I landet Hvitavall.

Fager skiner solen, så fager och blid
i landet Hvitavall,
blommor bär hvar buske, och grön är hvarje lid
i landet Hvitavall.

Där susa höga skogar, där sorla bäckars språng,
där flyga vackra fåglar omkring med ljuflig sång
i Hvitavall, i Hvitavall det väna.

Där skimra alla ängar i evig sommarglans
i landet Hvitavall,
där leka späda älfvor och gå hvar kväll till dans
i landet Hvitavall,
där simma hvita svanar kring på blanka sjöars ro,
där titta tomtar vid hvar sten och skogsrän vid hvar mo
i Hvitavall, i Hvitavall det väna.

Där rida käcka prinsar på äfventyr alltjämt
i landet Hvitavall,
där trippa små prinsessor med lustigt glam och skämt
i landet Hvitavall,
där stå de underbara slott af marmor och af gull,
och luften är af strängaspel och sång och under full
i Hvitavall, i Hvitavall det väna.

— O säg oss hvar det ligger, det underfulla land,
hvar ligger Hvitavall?

— I klara aftontimmar vid dagens ljusa rand
där skymtar Hvitavall.

Och lite' bortom skogen och blåa bergens bryn,
och lite' bortom stjärnorna och lite' bortom skyn,
där ligger landet Hvitavall det väna.

— O säg, hur skall man hinna till detta landet, säg,
till landet Hvitavall?

Och säg, hur skall man finna männ' tro den långa väg
till landet Hvitavall?

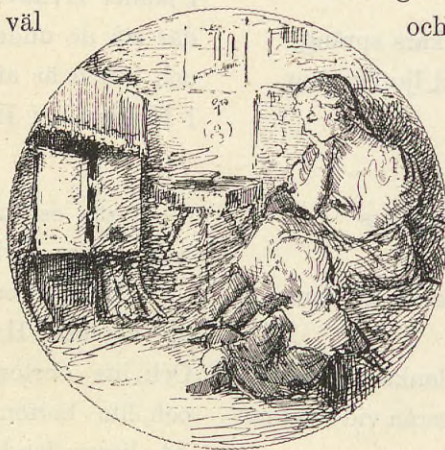
Och är den vägen lätt, eller är den männe svår,
och är det bäst i vinter, eller är det bäst i vår
att gå till landet Hvitavall, det väna?

— Det är väl inte lätt, och det är väl inte svårt
att hinna Hvitavall,
det blir väl inte tungt, och det står väl
inte hårdt
att vinna Hvitavall.

Men gå till sjöstranden ned och
se mot vågors svall,
då kommer strax en snövit sky,
dig för till Hvitavall,
till Hvitavall, till Hvitavall det väna.

Och gå i djupa skogen, där höga träden stå
i stilla drömmars sus,
och vandra ut i natten, när alla stjärnor små
gå fram med klara ljus:
i skogens pelarsalar, i nattens stjärnehall,
där är du icke fjärran från landet Hvitavall,
från Hvitavall, från Hvitavall det väna.

Och sitt i kvällens timma och se i brasan in,
när glöden ramla ned,
och sitt uti din kammar med drömman-
de sinn'
i ensamhetens fred,
och gnola på en visa och sjung
en gammal trall,
och strax så är du framme i lan-
det Hvitavall,
i Hvitavall, i Hvitavall det väna!

Sagan om Per och Brita

och

De båda konungabarnen från Arabia land.

Det var en gång två syskon, som hette Per och Brita; de bodde i en gård, som hette Svinnarshult, hvilken ligger vid sjön Svinnarn i Tjust härad. Deras far och mor voro döda, och de tjänade sitt bröd hos bonden i Svinnarshult, Per med att valla korna och Brita med att vakta hönsen. Mor Jansson i Svinnarshult var svår med att gnida och skrapa på allting, hon unnade inte barnen matbitarna, så att Per och Brita hade inga goda dagar hos henne. Till arbete höll hon dem ock från bittida på morgonen till sent på kvällen.

Men när Per om aftonen hade vallat hem kreaturen till ladugården och sedan späntat ved och burit vatten, såsom hans åliggande var, och när Brita väl hade sett hönsen sitta i ro på sina sofvepinnar och därefter gjort hvarjehanda småsysslor åt moran, då plögade de båda barnen, innan de gingo till hvila, begifva sig ut tillsammans för att ha en liten stund för sig själfva. Då satte de sig i någon grön backslutning och språkade med hvarandra om hvarjehanda ting, och mest, förstår sig, om huru de skulle någon gång kunna komma bort ifrån mor Jansson i Svinnarshult och få det litet bättre ställt för sig.

Så var det en afton, när månen sken klart, som de båda barnen hade gått till en liten undangömd

vik af sjön Svinnarn och, liggande i gräset bland några slånbuskar, samtalade med sakta röst. Då fingo de plötsligt höra ett susande uppe i luften, ett hvinande som af vingar. Och då de lyfte upp sina ögon, fingo de se två stora svanar, som seglade fram igenom luften och blänkta så hvita i månljuset. De båda fåglarna gjorde ett par slag öfver sjön och sänkte sig sedan ned mot det lilla stycke öppen ängsmark, som utbredde sig nedanför busksnåren, där Per och Brita lågo. Där slog de ned. Och de små vallarebarnen märkte nu med häpnad hvad de ej sett, medan svanarna flögo uppe i luften, nämligen att på vardera af de stora, vackra fåglarna red ett barn — på den ena svanen en gosse, på den andra en flicka. De voro klädda i präktiga hvita kläder, stickade med guld; på sina hufvuden buro de guldkronor — det var lätt att se, att de voro konungabarn.

Per och Brita sutto i skygd af slånbuskarna: det var tydligt, att de främmande barnen icke märkte dem. De stego ned till marken, klappande sina svanar på deras buktiga, hvita halsar. Barnen hade mörka ögon och mörkt hår, som föll i bucklor ned på deras skuldror; ett underligt främmande språk talade de sins emellan.

Rätt som det var, togo de af sig strumpor och skor och begynte vada ut i den långgrundna, glittrande viken. De plaskade i vattnet med fötter och händer och skrattade gladt med låga, mjuka röster. Då de gått ett stycke utåt viken, vände de om och gingo åter inåt land. Och nu fingo de syn på de båda vallarebarnen, hvilka nyfikna och ifriga krupit fram ur buskarnas skugga för att bättre betrakta de små främlingarna.

De båda konungabarnen tvärstannade och började tala med hvarandra sakta och oroligt. Sedan tycktes de lugna sig; de gingo upp på stranden och drogo åter på sig strumpor och skor. Därpå gingo de emot de båda vallarebarnen, och den lille prinsen sade till dem — till Pers och Britas stora förvåning — på svenska: »Hvad heten I?»

Per tog mod till sig och svarade, medan Brita endast stack fingrarna i munnen.

»Jag heter Per,» sade han. »Och hon där, hon heter Brita,» tillade han, pekande på systemen.

»Och hvarifrån ären I?»

»Vi bo här i Svinnarshult. Det ligger på andra sidan viken.»

»Vill ni leka med oss?» frågade den lilla prinsessan.

»Visst vill vi det,» sade både Per och Brita på en gång och skeno upp af förnöjelse.

Och så började de fyra barnen att leka tagfatt och kurrögomma i månskenet och hade mycket roligt. När de blefvo trötta, satte de sig ned på gräsvallen och pratade och berättade för hvarandra om hur de hade det. De främmande barnen berättade, att deras fader var en konung af Arabia land, och att prinsen hette Mendeli och prinsessan hette Zendeli. Det var på samma sätt med Mendeli och Zendeli som med Per och Brita på så vis, att de just icke hade så roligt hemma. Deras mor var död, och konungen af Arabia land hade nyligen gift om sig. Styfmodern var både svår och led mot de båda konungabarnen; hon hade i ett föregående gifte en son, som hon unnade allt godt, men intet unnade hon åt Mendeli och Zendeli. Dessas tröst och glädje var nu att om aftnarna, då alla i konungens slott gått till hvila, smyga sig upp på slottets tak, kalla på sina svanar, dem de fått af en god fé, som varit vän till deras mor, och så sätta sig upp på dem och fara ut i den stora vida världen. Dessa svanar voro inga vanliga djur, utan de voro förtrollade fåglar, hvilka på en helt kort stund kunde flyga från Arabia land upp till den höga norden.

En sak måste Per spörja om.

»Hur månn' det kommer sig, att I som ären så långväga ifrån, kunnen tala vårt språk?»

»Jo,» sade prins Mendeli, »det skall jag säga er. Det är så med dessa förtrollade fåglar, att har man bara en gång ridit på dem och så förstått att, innan man stiger af, kyssa dem tre gånger på hufvudet, så förstår man sedan all världens språk, likasom fåglarna göra.»

»Förstå fåglarna alla språk?» frågade Brita.

»Visst göra de det,» sade prins Mendeli. »Om Brita frågar en gök huru många år Brita har att lefva, så svarar han ju, och om en liten flicka i Arabia land frågar honom om samma sak, då han om vintern är därnere, så måste han kunna svara henne också, förstår Brita?»

»Ja visst!» sade Brita.

När de båda konungabarnen togo afsked och åter stego upp på sina svanar för att fara hem till sitt land, lofvade de sina nya vänner att snart komma tillbaka och hälsa på dem.

Och under många ljusa sommarnätter kommo sedan prins Mendeli och prinsessan Zendeli ridande på sina vackra, hvita svanar till sjön Svinnarns strand, för att leka med de båda vallarebarnen.

Så var det en afton som de fyra barnen sutto samman på den lilla gröna ängsvallen och språkade.

»Det är farli' fint tyg I har i era kläder,» sade Brita; hon sträckte ut sin hand och strök öfver prinsessan Zendelis mjuka silkeskjortel.

»Vet ni hvad,» sade den lilla prinsessan, »vi skulle ta och byta kläder en stund, det skulle vara roligt! Brita och jag skola byta, och Per och prinsen. Det skall bli lustigt!»

Ja, de andra barnen tyckte också, att detta skulle vara lustigt. Och så om en stund stod prins Mendeli klädd i Pers tröja och byxor, och prinsessan Zendeli hade på sig Britas blåa bomullskjol och hennes lilla rutiga sjalett på det svartlockiga hufvudet. Och Per och Brita stodo där helt styfva och granna i kungabarnens fina guldstickade kläder och med guldkronor på sina linhåriga hufvuden; de kände sig både stolta och förlägna och tordes knappt röra på sig.

Den lilla prinsessan log, när hon såg på dem, hennes svarta ögon glittrade, och hon slog ihop de små bruna händerna af förnöjelse.

»Nu skola ni också pröfva på att rida på våra fåglar,» utropade hon. »Ni ska få känna hur roligt det är att flyga fram igenom luften.»

Ja, det ville Per och Brita mycket gärna, förstås. Och så ropade konungabarnen till sig svanarna, hvilka lågo och simmade nere i den lugna viken. Och Per och Brita satte sig upp på fåglarnas ryggar. Just som de skulle begifva sig af, ropade den lilla prinsessan:

»Det är bäst att ni ta på er våra kappor, ty högt uppe i luften är det kallt.»

Och så räckte hon åt Per och Brita hvar sin kappa, de samma, som hon och prinsen plögade hafva på sina färder.

Upp genom luften flögo nu Per och Brita på svanarna.

»Det känns bå' underligt och roligt,» sade Per.

Brita sade ingenting, hon höll sin svan hårdt om halsen; hon var allt lite rädd, ty det gick så fort.

Svanarna styrdes inte med tömmar eller tåg, det var nog att säga åt dem hvart man ville fara: de förstodo allting, de kloka fåglarna.

»Flyg hän emot det höga berget där,» sade Per.

Och svanarna flögo ditåt.

Upp på det höga berget bodde en stor kungsörn, han satt och sof i sommarnatten uppe i en fura, som splittrats af blixten. Men vid suset af svanarnas vingar vaknade han.

Hastigt flög han upp; lysten efter byte sköt han fart emot de hvita fåglarna.

Per och Brita uppgåfvo hvar sitt nödrop. Men detta behöfdes ej för att ge fart åt svanarna. De flögo undan med hvinande, susande fart. Och med de förtrollade fåglarna kunde ej en gång örnen mäta sig i snabbhet; han blef snart efter.

När örnen ej mer kunde hvarken höras eller skönjas, tillsade Per svanarna att vända åter till Svinnarns strand.

»Men på en omväg, så att vi icke komma för nära örnberget», tillade han försiktigt.

En stund därefter sänkte sig de hvita svanarna ned på den gröna ängen vid Svinnarns strand. Per och Brita stego af, rätt belåtna med att åter vara nere på jorden.

Men hvar voro prinsen och prinsessan?

Ingenstädes sågos de till.

Per och Brita trodde först, att de båda kungabarnen ville leka kurragömma med dem. Och de ropade skrattande efter dem och begynte leta i buskar och snår. Men ingenstädes funno de sina vänner.

Då blefvo barnen hjärtängsliga och tänkte, att det måtte ha händt de små främlingarna någon olycka. Och hela natten ströfvade de omkring i skogen, letande och ropande. När slutligen dagen begynte gry, voro de så uttröttade, att de sjönko ned på den mossiga marken och insomnade.

När de vaknade, stod solen redan högt på himmelen. Per och Brita satte sig upp, gnuggade sig i ögonen och stirrade först helt häpna på hvarandras granna kläder. Men så drogo de sig till minnes hvad som händt. Och nu var det till att rådslå om hvad som var att göra. Hem till Svinnarshult tordes de icke gå i dessa granna kläderna; då skulle väl alla göra narr af dem, tyckte de. Icke heller kunde de där bedja om hjälp till att söka efter de försvunna, ty de båda kungabarnen hade ålagt dem att icke för någon i trakten omtala deras nattliga besök. Det var ej annat att göra än att åter börja leta. Men när det led mot aftonen och de ännu ej funnit spår af sina förlorade vänner, sade Per:

»Nu vet jag ingen annan råd än att vi få sätta oss upp på svanarna och fara till Arabia land och där tala om hvad som händt. Ty det kan en ju tänka sig, att kungen af Arabia land skall vara fasligt ängslig för sina barn. Och när vi berättat för honom hur det är, så kunna vi sedan fara tillbaka hit på svanarna och fortsätta att leta. Och kanske kungen då också skickar hit folk, som hjälper till att leta efter prinsen och prinsessan.»

Detta tyckte Brita vara mycket klokt sagdt af Per. Och så gingo barnen ned till den lilla gröna

ängen och kallade på svanarna, som lågo och summo i viken. Och så satte sig Per och Brita upp på fåglarna och befalld dem att flyga bort till Arabia land.

Och svanarna höjde sig på starka vingar och flögo med susande fart hän emot söder. Långt under sig sågo barnen länder och sjöar och skogar och berg; hvita och rosiga skyar, skimrande i aftonsolen, sågo de segla under deras fötter. Det var kallt däruppe, och godt var det nu att hafva de kappor, som de fått af kungabarnen; dem svepte de omkring sig och drogo upp en flik öfver hufvudet.

Det var skumt, när de nådde fram till Arabia land och till konungens borg. Slottets hvita murar glimmade svagt i stjärnljuset. På det vidsträckta taket, som var platt och belagdt med marmorhällar, slogo svanarna ned. Barnen påminde sig nu hvad prinsen berättat för dem om sättet att lära sig all världens tungomål, och innan de stego af, kysste de trenne gånger svanarna på hufvudet. Därpå började de med blicken leta efter den järnlucka, genom hvilken man — enligt hvad konungabarnen berättat för dem — steg ned till borgens inre. Och de varnade den svarta luckan och gingo ditåt.

Då öppnade sig plötsligt luckan underifrån. Och ut på taket trädde en sturvuxen kvinna, klädd i en präktig dräkt och bärande en guldkrona på hufvudet. Hon gick emot barnen, och dessa märkte med förskräckelse, att hennes ögon voro grymma och blixtrade vildt i mörkret. De förstodo strax, att detta var den elaka drottningen.

»Jaså, ären I nu äntligen här!» utropade drottningen med skarp stämman. »Obemärkta och utan min vetskap hafven I gjort edra nattliga utflykter; I hafven varit nog listiga att alltid komma tillbaka före dagbräckningen, men nu hafven I oförsiktigt fördröjt er, och jag har fått veta er hemlighet! Och nu ska ni inte så snart få komma ut och fara igen — det lofvar jag er!»

De båda vallarebarnen voro helt och hållet insvepta i de vida kapporna, och det var därför intet un-

derligt i att drottningen i mörkret tog dem för sina styfbarn. Och både Per och Brita voro så förskräckta, att de icke kommo sig för att förklara hvilka de voro.

»Stigen ned för trappan!» befalldes dem drottningen.

Och barnen stego darrande ned genom luckan och utför en mörk trappa därnedanför. Drottningen följde dem, och när de hunnit till trappans slut och stodo i en lång och smal gång, svagt upplyst af en i taket hängande lampa, knuffade hon dem framför sig genom en öppen dörr in i ett mörkt rum.

»Här ska ni få stanna en tid», sade hon »och få ångra er olydnad!» Och så gick hon ut, slog igen dörren, låste den utifrån och gick sin väg.

Där stodo nu Per och Brita i mörkret, helt häpna öfver hvad som händt dem. Genom en fönsteröppning, framför hvilken sutto gallerstänger, föll en svag stjärndager in i rummet. Och vid detta sken upptäckte de, sedan deras ögon något vant sig vid dunklet, en hög af stora kuddar i ett hörn. På dem sjönko de ned och insomnade, uttröttade af alla mödor.

Nästa morgon vaknade barnen vid att någon tog i dörrlåset. De flögo upp i en hast, fruktande att se den grymma drottningen inträda. Men den, som öppnade dörren och steg in, var en stor groflemmad negerkvinna, klädd i ett gult sidenskyrke och prydd med granna pärlband om halsen samt guldringar i öronen. Hon skyndade emot barnen, medan hennes mun öppnade sig till ett bredt leende.

»Mycket glad, att ni äro här!» sade hon. »Yoga mycket glad!»

Och hon skrattade, så att hennes hvita tänder lyste.

Per och Brita hade hört de båda konungabarnen tala om en negrinna, som skött dem, sedan de voro helt små, och var dem mycket tillgifven samt, så godt hon kunnat, skyddat dem för styfmoderns elakhet. De kunde förstå, att det var denna Yoga, som Mendeli och Zendeli talat om.

»Mycket ledsamt, att ni ska sitta här!» sade Yoga och runkade på hufvudet. »Mycket, mycket ledsamt!»

Då hon nu emellertid trädde barnen närmare, och dagern, som föll in genom fönstergluggen, belyste deras ansikten, uppgaf negrinnan ett rop af bestörtning. Kapporna hade glidit ned, och nu skönjdes klarligen Pers linhvita hufvud och Britas blåa ögon samt ljusa fläta.

Yoga slog ihop sina händer och begynte klaga och jämra sig.

»Ack, ack, ha ni nu blifvit förtrollade, mina små älsklingar! Ack, sade inte Yoga er det, att det aldrig kunde komma något godt af att ni jämt och samt foro omkring på de där förtrollade fåglarna! Nu har er skepnad blifvit rent förbytt af någon illasinnad fé. Ack, hvar äro nu edra svarta ögon, som voro svartare än natten, och hvar äro edra lockar, så mörka och så glänsande!»

Hon fattade med ett stönande i Britas ljusa fläta. Och Brita, hon just som skämdes öfver sin lilla gula snurr!

»Men ack, mina små älsklingar, mat det behöfva ni ju ändå!» utropade Yoga, »Jag skall strax gå och hemta er frukost.» Och hon skyndade ut.

Medan nu negrinnan var ute, rådslogo de båda barnen sins emellan om de för Yoga skulle uppenbara sanningen, och de kommo öfverens om att detta vore både rättast och klokast.

Yoga trädde in, bärande en silfverbricka, lastad med bakverk och präktiga frukter. De båda barnen, som voro betydligt hungriga, läto sig väl smaka, och Yoga stod bredvid, fröjdande sig åt deras matlust, hvilken hon förklarade ha blifvit betydligt bättre utaf förtrollningen.

Sedan måltiden var öfver, ansåg Per tiden vara inne att förklara saken för Yoga.

»Se, nu ska jag tala om någonting för Yoga», sade han, »och det är att jag är inte prins Mendeli, utan jag är bara Per från Svinnarshult och hon där» — han pekade på systemen — »hon är inte prinsessan Zenedeli, utan hon är bara Brita, syster min, förstår Yoga.»

Yoga, hon bara gapade och stirrade häpen på honom med sina stora runda ögon.

»Jag ska berätta alltihop för Yoga», sade Per. Och så berättade han hela historien.

När Yoga begrep sammanhanget, och att hennes älskade lille prins och hennes vackra lilla prinsessa voro långt borta i främmande land, kanske i stor nöd och farlighet, då vardt hon helt ängslig och bedröfvad. Men hon sade genast, att det vore icke värdt att berätta för drottningen huru det förhöll sig med saken, ty först och främst skulle hon då troligen strax hugga hufvudet af Per och Brita, och sedan skulle hon göra allt för att hindra, att man sökte reda på de försvunna konungabarnen.

»Ty se det är så», sade Yoga, »att drottningen tänker inte på annat än hur hon ska kunna få sin egen son till kung en gång i stället för prins Mendeli.»

»Är det inte bäst att tala om allt för kungen?» sade Per.

»Jo, men kungen är nu borta i krig», sade Yoga. »Så fort han kommer åter, skall jag nog berätta allt för honom. Men det kan på det sättet dröja länge, innan vi få reda på de stackars små kungabarnen», tillade hon suckande.

»Kan inte Yoga släppa ut oss härifrån,» föreslog Per, blinkande med sina klippska ljusblå ögon, »så kunde vi taga reda på svanarna och fara tillbaka till vårt land och leta reda på prinsen och prinsessan.»

»Det går inte,» sade Yoga. »Drottningen har låst in båda svanarna i ett ankhus, dit hon själf har nyckeln.»

Ja, det var då ingen annan råd än att vänta, tills kungen af Arabia land kom tillbaka från kriget.

Brita frågade orolig, om den grymma drottningen kanske skulle komma och hälsa på dem i fängelset.

Nej, sade Yoga, det behöfde de inte frukta för. Det skulle drottningen visst inte bry sig om att göra.

Så gingo några dagar. Yoga såg efter, att intet fattades barnen; på deras begäran gaf hon dem också enklare kläder, ty i de granna guldstickade dräkterna kunde de icke riktigt trivas. Men Per och Brita tyckte allt, att det var långsamt att sitta så där instängda. Och de språkade ofta om hur det nu kunde se ut därhemma vid Svinnarn.

»Jag undrar,» sade Per, »om det är någon af de andra pojkar, som har dragit upp den där store aborrrn, som jag tre gånger nästan haft på kroken!»

»Det undras mig,» sade Brita, »hur det nu är med den lille hvite kycklingen, som de andra hackade så mycket på! Nu har han väl ingen, som fredar sig!»

Så satt Brita en dag och sjöng sakta för sig själf:

»Det är långsamt att vara långt borta,
långt borta från Svinnarns strand!
Och hvad äta de nu, de små pullor,
då ej de få korn af min hand?

Det är långsamt att vara långt borta,
långt borta från Svinnarns sjö!
Och hvad ligga de på, de små kalffvar,
då inte jag ger dem strö?»

»Kvivitt», hördes ett kvittrande vid fönstergallret, »hvem är det, som sjunger om Svinnarn här?»

Brita och Per hade lärt att förstå fåglalåt likaså väl som all världens tungomål, när de kysst de förtrolade svanarna på hufvudet. Och Brita såg upp, när hon hörde detta kvittrande. Där satt en svala på fönsterblecket och tittade in genom gallren med sina kloka svarta ögon. Brita kände strax igen henne: det var en svala, som hade sitt bo under ladutaket vid Svinnarshult, och som senast i våras af Brita fått till skänks hönsdun, när hon skulle göra redet varmt och mjukt åt ungarna.

Svalan kände också igen Brita.

»Kan just helsa från Svinnarshult», sade svalan, »kom i går därifrån. Det började bli frostnätter däruppe i Småland, så att vi beslöte oss i en hast för den stora höstflyttningen. Men hur kommer det sig att ni äro här?»

Brita berättade hela historien.

»Jaså», sade svalan. »Då kanske det ändå var sannt, det som blåmesen påstod.»

»Hvad sade blåmesen?» frågade Brita.

»Jo, han kom flygande så ifrig en morgon, ett par dar före den stora flyttningen. 'Vet du hvad, vet du hvad', kvittrade han.

'Nej, jag vet inte hvad', sa' jag.

'Där sitta en prins och en prinsessa fångna i Garpedansberget!'

'Åh pytt!' sa' jag. För jag vet, att blåmesen är lite dum och låter inbilla sig nästan hvad som helst.

'Jo, det är säkert', sade blåmesen, de' äro fångna hos röfvarna, som bo i hålan i Garpedansberget. De bära inga prinsdräkter utan helt tarfliga kläder, men jag hörde själf den lille prinsen säga till sin syster: 'Hvad manne konungen af Arabia land skulle säga, om han såge sina barn diska tallrikar åt en röfvarhöfding!'

'Du pratar', sa' jag till blåmesen, 'man ska inte tro allt hvad folk säger.' Då blef blåmesen stött och flög sin väg. Men han hade väl rätt ändå!»

Ja, nu visste då barnen hvar deras vänner befunno sig. Inte var det just roligt att tänka sig, att de voro hos röfvare, men det var ändå en tröst att veta dem vara vid lif.

»Hvad sa' mor Jansson, när hon märkte vi voro borta?» frågade Per.

»Åh, där blef stor uppståndelse i Svinnarshult», sade svalan. »Både mor Jansson och andra trodde, att ni rymt er väg därför att hon varit så svår emot er. Och hon har gått och varit liksom lite ångerfull, och det tycka alla på gården, att det har just gjort mor Jansson godt.»

»Ja», tyckte Per, »det kunde just vara rätt åt henne.»

»Men nu ska jag ut och fånga flygfän», sade svalan. »Adjö så länge! Kvivitt!» Och bort flög hon.

Ett par dagar därefter kom hon tillbaka.

»Kvivitt, här är jag igen», sade hon. »Nu har jag något märkligt att förtälja. När ni få er middag i dag, så drick inte af den dryck, som är hällid i era bägare.»

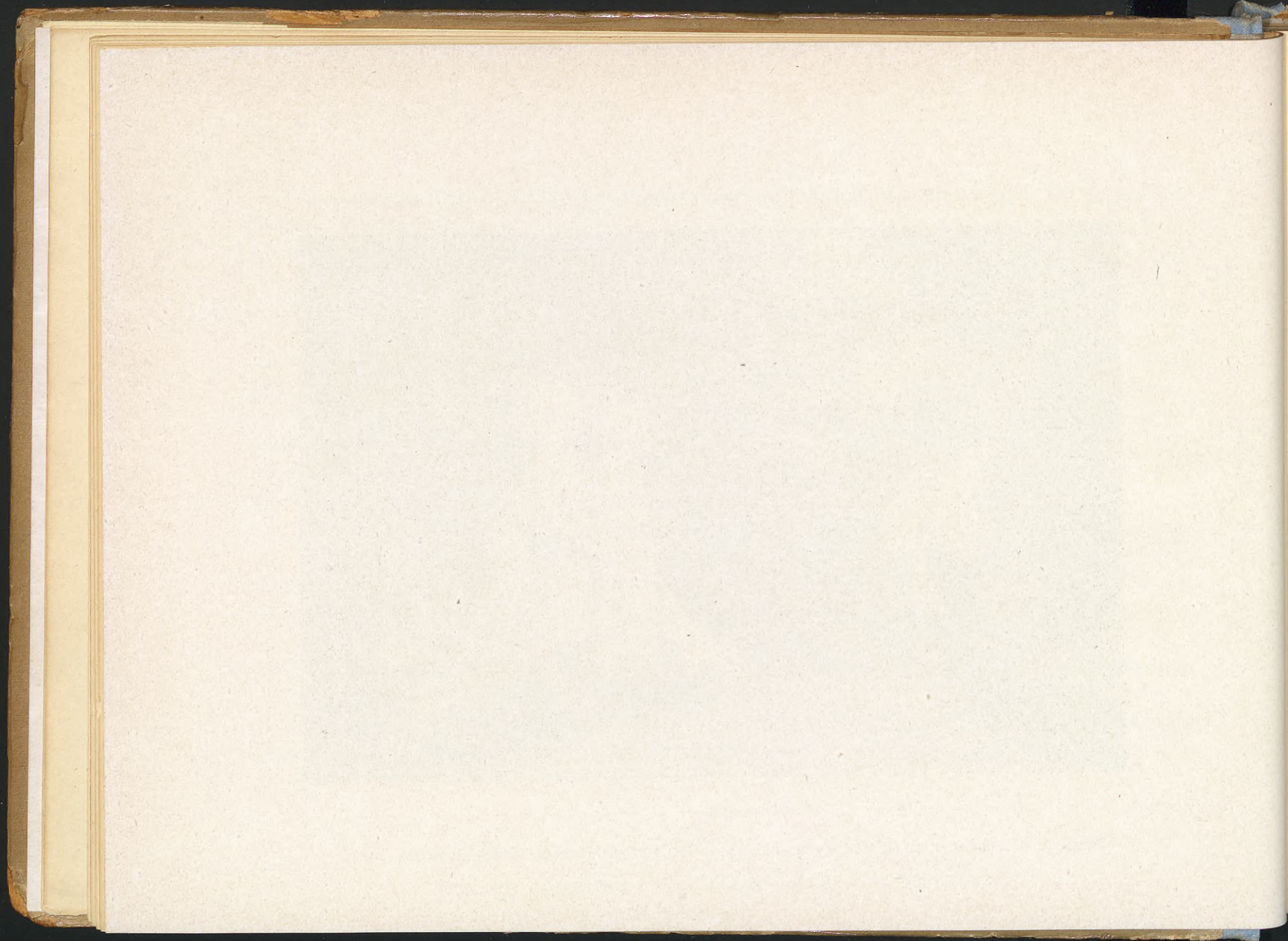
»Hvarför inte det?» frågade barnen.

Sagan om Per och Brita och de båda konungabarnen från Arabia land.

»Mycket glad att ni äro här!» sade hon. »Yoga mycket glad!» (Sid. 12).

»Jo, nu skä ni få höra», sade svalan. »Jag såg nyss den grymma drottningen — jag känner nog till henne, hon brukar för ro skull lägga ut snaror för småfåglar — hon stod i en port som vetter ut åt pelargången kring palatsets östra gård. Där stod hon och talade med en slafvinna, som bar en grön silkesgördel. Drottningens ögon lyste af list och önska. Jag flög dit och satte mig på en fönsterlist för att lyssna. 'Kom nu ihåg, Fatima', sade drottningen, 'att du passar på att obemärkt hålla detta i den dryck, som Yoga bär in till dem vid middagen'. Och så drog hon fram ur sin gördel en liten flaska och hällde derur några droppar i en liten silfverbägare. 'Detta blir nog tillräckligt för dem båda, tänker jag', sade hon och skrattade. Och så gaf hon bägarn åt slafvinnan. Så att nu förstå ni hvarför jag varnat er», sade svalan och flög sin väg.

När Yoga en stund senare kom in med middagsmaten till barnen och ställde fram brickan för dem, flyttade de strax undan de båda bägare, som stodo på brickan.

»Hvarför göra ni så?» frågade Yoga. »Detta är mycket godt att dricka. Vatten och socker och aprikossaft.»

Då berättade barnen för henne hvad svalan sagt.

»O ve, den grymma kvinnan!» utropade Yoga. »Vill hon nu taga lifvet af konungens barn, för att få sin egen fuling till kung! Detta måste dock konungen få veta, så att hon må blifva hindrad i sina onda anslag. Ack, att konungen vore tillbaka från kriget!»

I detta ögonblick hördes utifrån gälla, genomträngande trumpetstötar. Och på samma gång fylldes luften af brus och sorl såsom af tusende röster.

Yoga lyssnade ifrigt.

»Det är konungen,» utropade hon jublande. »Det är konungen, som kommer åter från kriget. Jag måste genast försöka få tala med honom.» Och hon skyndade ut, medtagande de båda bägarna.

I en präktig, höghvälfd sal, hvilken med breda portar öppnade sig emot en pelargång, satt å en gyllene

stol konungen af Arabia land. Han var klädd i en hvit rock, hvars gördel var besydd med ädelstenar. Omkring honom stodo hans hofmän och tjänare samt mycket folk, som kommit dit för att hälsa honom välkommen hem ifrån lyckosamma strider. Ute i pelargången samt på den stora, sollysta gården, där springvatten sorlade bland rosenbuskar, trängdes också skaror af människor, hvilka voro komna för att se konungen eller anropa hans mildhet eller bedja honom afdöma deras tvister.

Fram genom hopen trängde sig en negerkvinna, bärande tvenne silverbägare.

Hon banade sig väg fram till konungen, nedsatte framför hans tron de båda bägarna och kastade sig själf på knä inför honom.

»Rättvisa, herre konung!» utropade hon.

»Hvad är ditt ärende, Yoga?» frågade förundrad konungen, som igenkände sina barns trogna vårdarinna.

»Hvem är det du anklagar?»

»Henne, som står vid din sida,» sade Yoga oförfärad och såg rakt i ögonen på drottningen, hvilken stod bredvid sin gemåls tron.

»Binden den usla slafvinnan och fören henne bort härifrån!» utropade drottningen, blek af vrede.

»Nej,» sade konungen, »hvar och en, som har ett klagomål att anföra, har rätt att inför min tron få sitt ärende pröfvadt. Tala!» sade han, vänd till Yoga.

»Dessa bägare, o konung,» sade Yoga, »innehålla den dryck, som jag befalldes att bringa till dina barn. Men i denna dryck finnes ett dödande gift, hvilket är dithäldt af Fatima, drottningens slafvinna.»

»Fören hit ett djur, på hvilket vi kunna pröfva drycken,» befallde konungen.

Man hämtade dit en katt, åt hvilken gafs några droppar af den ena bägarens innehåll. Katten ryckte krampaktigt på sig och var inom några ögonblick död.

»Är det gift i drycken,» sade drottningen häftigt, »så har denna eländiga slafvinna själf drupit dit det för att få anledning att framställa sin skändliga anklagelse.»

»Kallen hit Fatima,» sade konungen.

Man förde fram slafvinnan med den gröna silkesgördeln.

»Har du hållt något i den dryck, som skulle bringas mina barn?» sporde konungen.

»Nej,» sade slafvinnan.

»Hör mig, o konung,» sade Yoga, »i drottningens gördel finnes en silfverflaska gömd; spörj Fatima, om hon känner till den.»

»Gif mig den flaska, du bär i din gördel,» sade konungen till sin gemål.

Och drottningen vågade ej annat än lyda.

»Känner du till denna flaska?» sporde konungen slafvinnan.

»Nej,» sade Fatima.

Konungen tog den lilla silfverproppen ur flaskan.

»Töm denna flaska,» sade han, räckande den emot Fatima, »och jag gifver dig ett tusende guldstycken.»

Men Fatima ryggade förfärad tillbaka, med handen afvärjande flaskan. »Nej, nej,» ropade hon ångestfullt.

»Du har nu bevisat, att du ljugit, då du sagt dig ej känna till denna flaska,» sade konungen strängt.

»Säg mig nu hela sanningen!»

Och Fatima, darrande och tillintetgjord, bekände hela sanningen.

Då drottningen såg sig förrådd af sin slafvinna, vacklade hon och sjönk bleknande till marken. För hvar och en stod tydligt i hennes ansikte att läsa, att hon var skyldig.

Då dömd konungen, att till straff för sin falskhet och sitt brott skulle drottningen för lifstiden förvisas till en enslig ö ute i hafvet; sin son skulle hon få taga med sig, och slafvinnan Fatima skulle få göra henne sällskap.

Därpå vinkade konungen med handen och befallde, att alla skulle lämna honom, med undantag af Yoga. Och då alla hade gått, sade han till negrinnan:

»Hvar äro mina barn? Jag har undrat på, att de ej skyndat mig till mötes. Äro de sjuka?»

»Nej,» sade Yoga, »men de äro instängda i fängelse». Och hon berättade för den förvånade konungen, hurusom drottningen i många dagar stängt in sina styfbarn till straff för att de utan lof varit ute. När nu konungen sade, att han strax ville gå till dem, berättade Yoga ytterligare, hurusom det i själfva verket icke var prinsen och prinsessan, som sutto i fängelset, utan att dessa voro långt borta i främmande land, i röfvarehänder. När konungen hört hela berättelsen, befallde han, att de främmande barnen strax skulle föras till honom.

Och Yoga gick att hämta Per och Brita, och dessa trädde helt förlägna och förskräckta inför den mäktige konungen. Men konungen talade vänligt till dem, och då den första blygheten gått öfver, svarade Per så klokt och förståndigt på konungens frågor, att denne tyckte riktigt om honom. Och Brita klappade han på hufvudet och sade, att han såg hon var en snäll flicka.

Och så gaf konungen befallning om, att man strax skulle utrusta ett skepp, som han fått af den goda fé, som varit hans första drottnings vän; detta skepp seglade mycket snabbare än andra fartyg. Det skulle nu segla till Östersjön och till Tjust härad, och ombord skulle, utom Per och Brita, medfölja en afdelning af konungens livvakt tillika med dess anförare; dessa skulle befria prinsen och prinsessan från rövvarna och föra dem hem till deras fader. Yoga skulle också få följa med på skeppet; hon bad så mycket därom: Själ kunde konungen icke följa med, ty det gick icke an, att han nu på en så lång tid vore borta från sitt land.

Innan skeppet afseglade, lemnade konungen åt Per en pung, fylld med guldmynt. »Detta är åt dig och Brita,» sade han. »När ni komma tillbaka till ert land, så kunna ni för dessa penningar köpa er en gård att bo på, så behöfva ni ej mera tjäna hos andra.»

Och Per bockade, och Brita neg, och de tackade honom båda så glada.

Och så lemnade Per och Brita Arabia land, seglande därifrån på konungens skepp. Sedan de seglat i många dagar, kommo de in i Östersjön, och där styrde de in i en lång och smal vik och kastade ankar icke långt från Garpedansberget.

Per och Brita hade haft många rådplägingar med Yoga och Yussuf — livvaktens anförare — om hvilket som vore klokaste sättet för att få konungabarnen ur rövvarnas våld. Ty droge man med krigsmakt emot rövvarna, så vore fara värdt, att de kunde tillfoga sina fångar något ondt. Det beslöts därför, att Per och Brita skulle försöka att i hemlighet träffa fångarna och möjligen hjälpa dem att rymma, innan man anföll rövvarna.

De båda vallarebarnen roddes därför i land från skeppet och smögo sig bort emot den bergshåla, där, efter hvad de hört förtäljas, rövvarbandet plägade hålla till. De gömde sig i ett busksnår invid en källa, som låg ej långt från hålan; de hoppades, att möjligen prinsen eller prinsessan skulle komma dit för att hämta vatten.

Och efter en stund kom där vandrande på bara fötter öfver mossor och stenar en liten flicka, klädd i en trasig kjortel och med svart lockigt hår hängande öfver axlarna — det var prinsessan Zendeli. Hon bar ett ämbar i handen och var tydligen sänd att hämta vatten. Per och Brita sågo med glädje, att ingen af rövvarna följde henne. Dock vågade de ej ropa till henne, ty de befunno sig så nära hålan, att det kunde höras dit, ifall man talade högt, och de fruktade, att möjligen prinsessan vid den plötsliga åsynen af sina vänner skulle ge till ett rop.

Då kom Brita ihåg huru förtjust Zendeli brukat vara i ekorrar. Det fanns inga sådana djur i Arabia land, hade hon sagt. Och när ibland de båda konungabarnen dröjt kvar vid Svinnarn tills den tidiga sommarmorgonen brutit in, hade hon högeligen fröjdats, när hon fått se en liten munter brun kurre skutta omkring bland trädgrenarna, svängande på sin yfviga svans. Och långa stunder kunde hon stå och se på hur en ekorre satt och knaprade i sig frön ur en grankotte, som han höll emellan de små tassarna.

Brita började nu att med tungan härma en ekorres smackande läte. Detta var något, som Brita gjorde mycket bra och som hon ofta narrat ekorrarna själfva med.

Zendeli tvärstannade, när hon hörde detta ljud, hon såg sig omkring, medan ett litet leende flög öfver hennes bruna ansikte.

Åter hördes smackandet inifrån skogssnåret.

Då satte Zendeli ned ämbaret och gick hastigt ditåt, spejande omkring sig för att upptäcka ekorren.

När hon nu kommit tätt intill busksnåret, sträckte Brita ut sin hand och drog henne sakta i kjolen. Och i nästa ögonblick hade Zendeli fått syn på sina vänner, hvilka lade fingret på munnen för att mana till försiktighet. Zendeli kastade sig ned bredvid dem i den mjuka mossan, och där omfamnade barnen glada hvarandra och berättade hviskande för hvarann allt hvad de upplefvat.

Men Zendeli tordes ej stanna borta länge för att ej röfvarne skulle ana oråd. Man måste därför i en hast göra upp en plan om huru prinsen och prinsessan skulle kunna befrias.

»Kunna ni inte smyga er ut om natten, medan röfvarna sofva», föreslog Per. »Då kunde vi och soldaterna vänta er här utanför.»

»Nej det går inte», sade Zendeli, »ty hvar kväll välta röfvarna en stor sten framför hålans ingång, och den är så tung, att vi omöjligt kunna rulla bort den.»

»Då blir det väl bäst», sade Per, »att ni båda två i natt hålla er beredda tätt bakom stenen. Så smyga vi oss hit med soldaterna, och i samma ögonblick, som de rycka undan stenen från ingången, springa ni ut till oss. Och så äro ni i säkerhet, innan röfvarna hunnit göra er något ondt!«

Ja, det tyckte prinsessan var en bra plan. Och så tog hon ett hastigt farväl och skyndade tillbaka till hålan med sitt ämbar, sedan hon fyllt det med vatten. Och Per och Brita begåfvo sig ner till stranden och rodde åter ut till skeppet.

Det var nu oktober månad, och nätterna voro mörka. Vid elfva-tiden på kvällen steg Yussuf med sina krigare i land och tågade tyst och försiktigt, vägledd af Per och Brita samt åtföljd af Yoga, som nödvändigt ville vara med, genom den mörka, susande skogen till hålan i Garpedansberget. Då de kommit till klyftan, ställde Yussuf på hvardera sidan om den stora stenen, som stängde dess ingång, två jättestarka krigare. Och på ett tecken af anföraren fattade de alla med ett snabbt och kraftigt tag i klippstycket och ryckte det utåt samt läto det falla ned. I samma ögonblick sprungo Mendeli och Zendeli, som stått färdiga innanför, ut till sina räddare. Och den trogna Yoga omfamnade dem och tryckte dem under glädjetårar till sitt hjärta.

Röfvarna ha vaknat, sprungit upp och fattat sina vapen. Men då de märka huru manstark och väl beväpnad den skara är, som kommit för att anfälla dem, inse de, att det vore lönlöst att söka försvara sig utan gifva sig fångna. Och när dagen gryr, sänder Yussuf dem bundna och bevakade af några soldater till närmaste stad, där de sättas i fängelse — till stor glädje för hela trakten, som länge oroats af dem.

Medan man nu väntar på att den afdelning, som tågat bort med röfvarna, skall komma tillbaka, besluter man att göra ett besök vid Svinnarshult. Per och Brita önska få tala om för alla på gården, att de ännu äro vid lif, och Mendeli och Zendeli vilja följa sina vänner. Äfven Yoga följer med.

Det lyckas i en bondgård få hyra en kärra och ett par hästar, och så åka de af till Svinnarshult.

Mor Jansson i Svinnarshult står ute på gården, bredryggad och kavat. Hon sätter händerna i sidorna och ser utåt vägen, därifrån hon hör annalkande hästtraf. Nu känner hon igen de bläsiga hästarna från Syllåker.

»Är det nu den lede Syllåkersbonden igen, som kommer för att helsa på far!» säger hon.

Men då kärnan svänger in på gården, märker hon, att bakom skjutsarepojken sitter ett helt annat sällskap än Syllåkersfolket. Per och Brita hoppa ur och komma fram och helsa på mor Jansson. De tycka, att det är så roligt att vara här igen, att de nästan glömma bort, att moran förut varit hård emot dem. Och

mor Jansson är helt glad att se dem igen, friska och välbehållna. De berätta i korthet sina märkvärdiga öden, och mor Jansson blir helt häpen, när hon erfar, att det är en prins och en prinsessa, som kommit för att gästa gården. Då nu konungabarnen komma fram och helsa, tycker hon emellertid, att de äro tämligen små och ej se så särskildt märkvärdiga ut. Men af Yoga blir i stället mor Jansson alldeles öfvervåldigad. Hon blickar med oförställd beundran på denna storvuxna svarta kvinna med sitt gula sidenskyrke och sina granna halsband.

»Den där, hon är allt nå'nting förmer hon än de små», säger mor Jansson afsides åt Per.

»Nää», säger Per, »det är hon då inte, för hon är deras jungfru.»

»Prat», säger mor Jansson, »det må jag väl se, att hon är nå'nting mycket finare. För hon är mycket svartare. De andra äro bara ljusbruna. Och är man morian, så ska man vara det med besked!»

»Men de äro visst inte morianer alla, de som bo i Arabia land», invände Per.

»Så mycket sämre för dem», sade mor Jansson afgörande. »Är man från det landet, där morianer bo, så ska man vara en riktig morian. Det är nå'nting mycket mera rejält med det.»

Per visste, att det var lönlöst att säga emot mor Jansson, så att han försökte ej att rubba hennes öfvertygelse härutinnan.

Där blef stor uppståndelse på Svinnarshult i anledning af Pers och Britas återkomst. Alla skulle komma fram och helsa, glada att återse dem.

Och då Brita springer ner till hönshuset, känna alla hönsen strax igen henne och hoppa omkring henne och skrocka och kackla våldeliga. Och den lille hvite kycklingen hoppar upp i hennes knä, då hon böjer sig ned, och piper af förnöjelse.

Mor Jansson bjuder hela sällskapet på middag. Och under hela middagen envisas hon med att bjuda

Yoga först af rätterna, så att den beskedliga negrinnan blir helt förlägen. Men prinsen och prinsessan taga alls ej illa upp, utan skratta endast däråt.

Under middagen berättar Anders Jansson — det är mor Janssons man — att Svinnarsbo, en liten gård, som ligger på andra sidan sjön, är till salu.

Då tänka strax Per och Brita på att det kunde passa bra för dem att köpa den gården för de pengar, som de fått af kungen af Arabia land. Och så ro de allesammans efter middagen öfver till motsatta stranden.

Svinnarsbo är en sådan liten nätt gård, att barnen strax bli förtjusta i den. Brita springer omkring i trädgården och tänker ut hvar hon skall sätta bönor och hvar hon skall plantera reseda och löfkoja. Och ett hönshus skall hon också ha, och mor Jansson lofvar att ge henne den lille hvite kycklingen, som hon är så glad åt. Och Per tar fram blanka guldpengar och lägger upp på bordet, och så är köpet afgjordt.

Så rör man tillbaka i kvällsstunden till Svinnarshult, och så taga konungabarnen och Yoga farväl för att före natten hinna komma ombord på skeppet och tidigt nästa morgon kunna lyfta ankar och segla hem till Arabia land. De omfamna sina vänner, stiga upp i Syllåkersbondens kärra och åka bort.

Och så blir där ett viftande och ett nickande på alla håll, tills vagnen svänger om vid vägkröken.

Mor Jansson knuffar sin gubbe i sidan.

»Den där svarta, du, hon var allt nå'nting redigt fint hon», säger mor Jansson. »Det var allt nå'nting mera rejält med henne är med de där små.»

Ännu samma kväll flytta Per och Brita öfver sjön till sin lilla stuga. Och där ha de sedan så treffligt och bra, som de nånsin kunna önska sig.

Allt emellanåt händer det i vackra ljusa kvällar, att de, som bo kring Svinnarns stränder, höra susande vingslag högt uppe i skyn. Och de lyfta sina hufvuden och se två stora hvita svanar draga förbi. Och de nicka åt hvarann och säga:

»Nu komma de båda konungabarnen från Arabia land för att hälsa på i Svinnarsbo.»

Och Mendeli och Zendeli sitta hos Per och Brita på gungbrädet utanför deras stuga och språka om hvarjehanda ting. Och då händer det allt emellanåt, att de båda konungabarnen föreslå sina vänner att flytta med dem ut till Arabia land, där skola de få bo i ett gyllene palats, omgifvet af sköna palmlunder.

Men Per och Brita skaka på hufvudet. Nej, de vilja icke flytta bort, de vilja helst stanna vid Svinnarns strand.

Killingen.

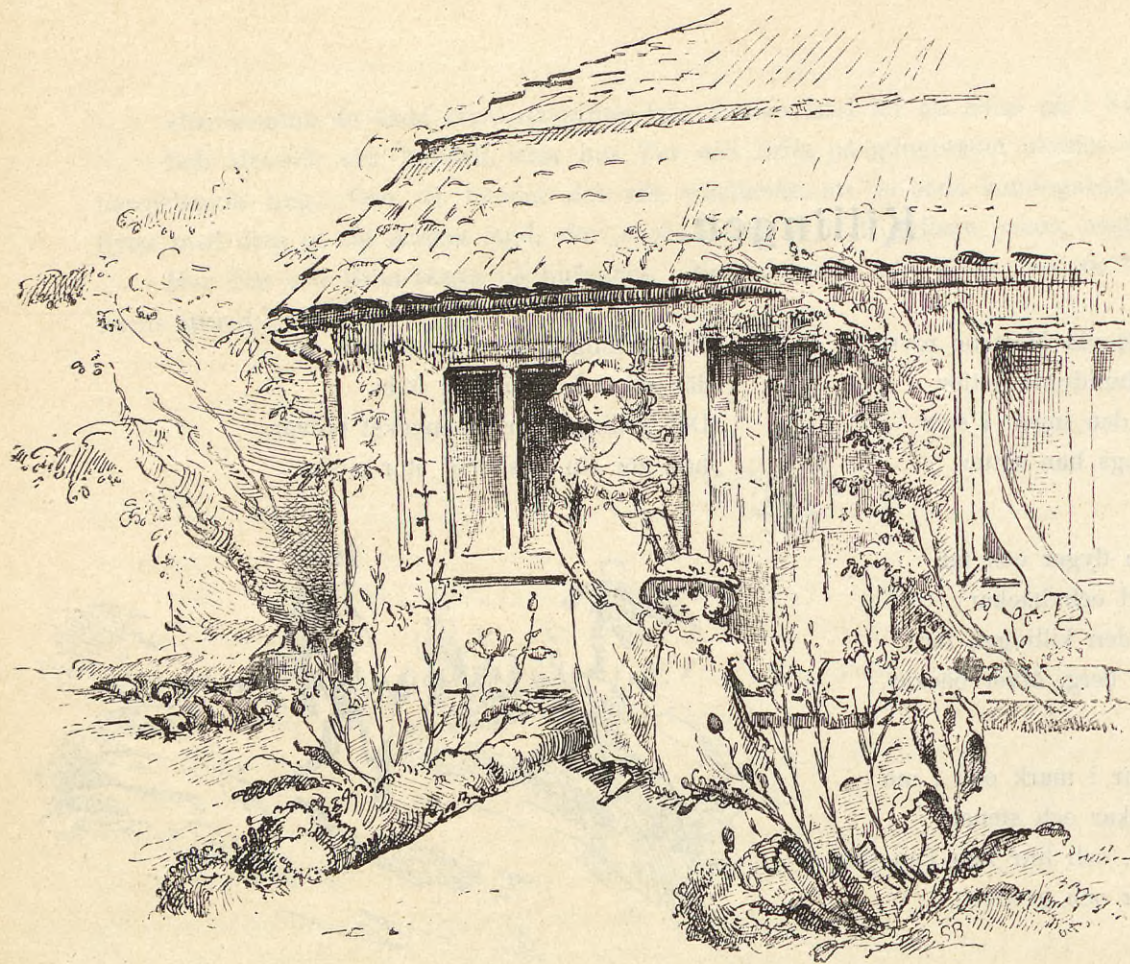
Där bor en bonde vid Martebo myr,
han äger väl hundrade getter,
och en killing så yr, den ingen i styr
kan hålla, när till skogs han sätter.

Han sätter i väg, han flyger och far
utöfver båd' gårdsgård och häckar;
ej kvinnfolk, ej karl den killingen tar,
när han hoppar öfver berg, öfver bäckar.

Och ingen kan tro hur i mark och i mo
han skenar öfver stockar och stenar,
och hur han kan gno, och hur han kan sno
bland enar och granar och grenar.

Den killingen helst uti skogen är
där söker han sig sin föda.
Den killingen är till mycket besvär,
han gör sin husbond' stor möda.

Solsken.

Solen lustigt skiner,
vädret blås och hviner,
fladdrande gardiner
fläkta från vårt fönster ut.
Röda vallmor vicka,
höga liljor nicka,
och små duvbor picka
korn invid vår stuguknut.

Hvem kan inne sitta?
Vi ska ut och titta,
vi ska ut och hitta
lyckan i en väpplings blad!
Kom, du lilla Inga,
vi ska ut och springa,
låta visan klinga
om hur sol gör världen glad!

Allegretto.

Sw. len lu. stigt ski. ner Vä. drict bläs och hvi. ner Fladdran. de gar. di. ner Fläkta

från vårt fön. ster ut. Rö. da vall. mo vic. ka öb. ga lil. jor nic. ka Och små

ritard.
dus. vor pic. ka Örn in. vid vår sku. gu. senut, Örn in. vid vår sku. gu. senut.

Marix Nyckelpigas bekymmer.

Mariæ nyckelpiga satt och grät på ett blad:
»Inte kan jag, inte kan jag nånsin blifva glad!»

»Jo, sex svarta prickar på skalet bär jag ju,
och modet i år — ack, det är att bära *sju!*»

»Åh, kära lilla nyckelpiga», majbaggen sad',
»hvarför kan du, hvarför kan du inte blifva glad?»

»Åh, kära lilla nyckelpiga, sörj inte så!
Jag tycker», sa' majbaggen, »att du är söt ändå!»

»Åh, säger du det?» sa' nyckelpigan och log.
»Ja kanske, ja kanske att sex prickar är nog!»

Two small perches.

Där sutto två trastar uppå en gren,
— tuli tuli — gren,
de talade om solen, som sänkte sig re'n,
som sänkte sig sakta mot vester.

Den förste trasten han talade så:

— tuli tuli — så:

»Jag undrar hvart solen hvar kväll månne gå,
när hon sig sänker i vester!»

»Där må väl vara», den andre sad',

— tuli tuli — sad',

»ett land, dit hon gärna beger sig åstad,
ty hon strålar af glädje i vester.

Där må väl vara en nejd så säll,

— tuli tuli — säll,

ty hon rodnar af glädje hvarendaste kväll,
när hon sig sänker i vester.»

»Men tänk blott så väl», sad' den förste då,

— tuli tuli — då,

»att inte hon stannar därborta ändå,
men kommer tillbaka i öster!»

Och båda små trastarna sjöngo på kvist,

— tuli tuli — kvist:

»Ja, tänk blott så väl, att solen helt visst
skall rinna i morgon i öster!»

Sagan om älfvan Lillfager

och

féen Rhododendriana.

Det var en gång en liten älfva, som var fin och hvit och vacker och hette Lillfager; hon bodde i en liljekonvalje, som växte i en grön backslutning, ett par stenkast från den lummiga parken kring Herrala slott.

Det var en klar juninatt, då himlen alls inte ville bli mörk, ty solen hade vid skogsbrynet lämnat efter sig en röd strimma för att man ej skulle glömma bort henne, och månen gick högt uppe på fästet och sken.

Lillfager tittade ut ur sin hvita bostad, kikade upp emot himmelen och begrep, när hon såg hur pass långt månen hunnit på sin väg, att klockan var omkring tio. Det var då tid att bege sig till balen.

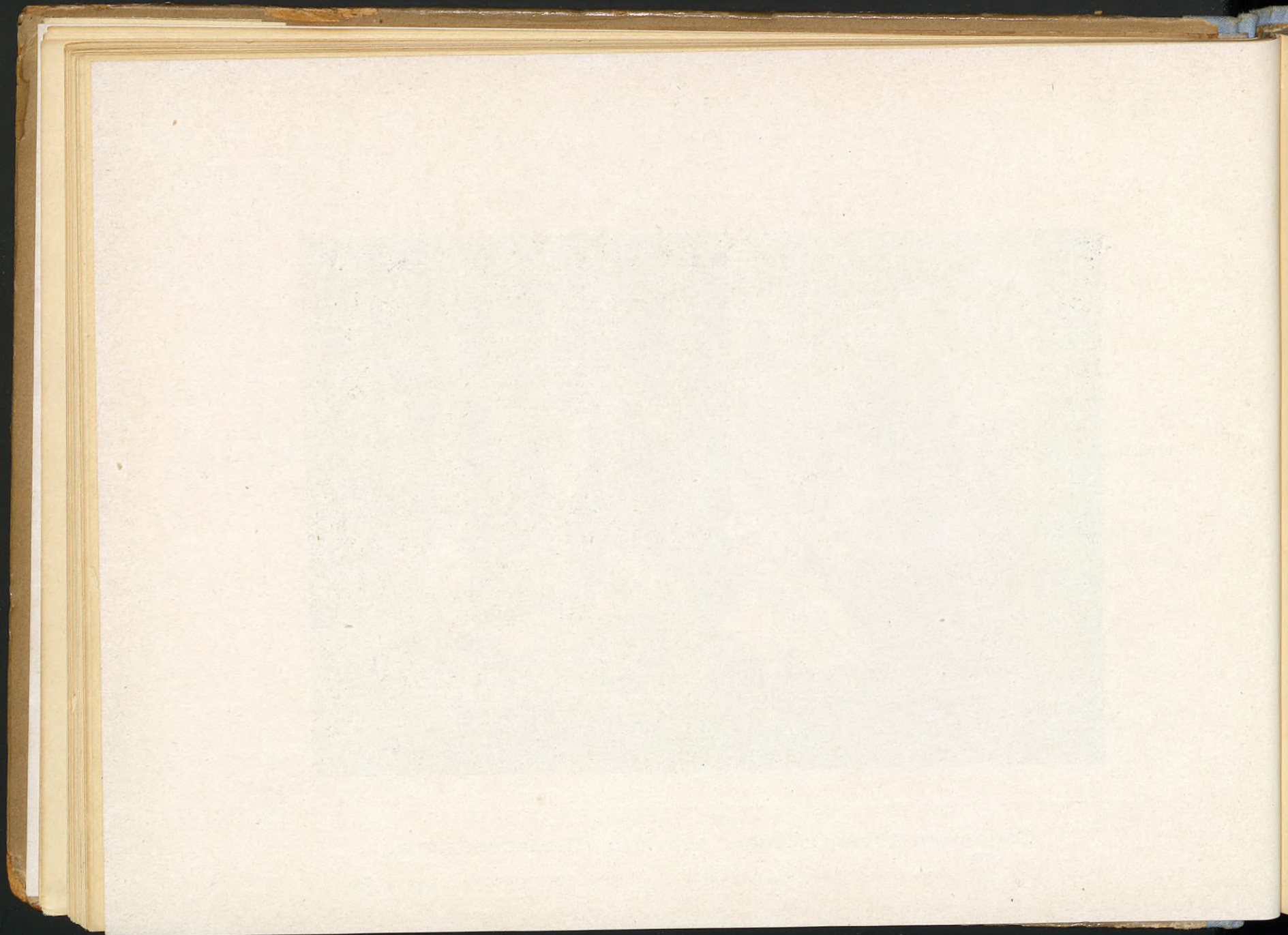
Och så hoppade Lillfager ner till marken.

Alla älfvor kunna konsten att göra sig längre eller kortare, allt efter behag. När Lillfager höll till inne i sin lilla hvita klocka, var hon icke stort större än en liten mygg, men nu, när hon kommit ner på marken, sköt hon upp i en hast och blef inom ett ögonblick hela två tum lång — en ganska ansenlig längd, tyckte Lillfager. En älfva *kan* göra sig lika lång som stängeln till den blomman, där hon bor. Men Lillfager tyckte inte det var värdt att slå på stort till den grad i kväll, fastän hon skulle bort på bal. Ty bjudningen skulle vara i all enkelhet.

Sagan om älfvan Lillfager och féen Rhododendriana.

»Det gick inte med mindre än att Nippe Napp fick hjälpa till och draga Mille och Mulle i benen.» (Sid. 37).

Det är féen Rhododendriana, som har bal i natt.

Lillfager känner sig allt en smula ängslig öfver att bege sig dit, ty hon känner alls inte féen Rhododendriana. Denna har nyligen anländt till trakten. Hon säges vara kommen långt ifrån, från de fjärran Österlanden; hennes bostad, en praktfull rhododendronbuske, har nyligen blifvit hemförd af slottsherrn på det ståtliga Herrala. Féen Rhododendriana hade önskat att få göra bekantskap med alla älfvor och nissar i grannskapet; hon hade därför genom kringflygande fjärilar och bin och humlor skickat ut bjudningar åt alla håll till i kväll. Det vill säga, det skulle inte heta bjudning, det skulle heta mottagning — på utländskt manér. Men att det skulle bli dans visste alla.

Lillfager går just och tänker på, att hon skulle bra gärna velat ha något sällskap, för att slippa komma fram och hälsa ensam.

»Hallå, Lillfager!» hör hon plötsligt en stämma.

Lillfager tittar upp.

Uppe från en nyponbuske nickar ett litet skälmskt hufvud emot henne. Det är älfvan Rosalill; hon bor däruppe i en vild törnros.

»Vänta ett ögonblick, så få vi sällskap,» ropar Rosalill. »Jag ska bara först knyta min vänstra sko. Det är bäst, att den sitter säkert fast, eftersom vi ska dansa.»

Rosalill fladdrar ned till marken.

»Är det inte roligt att få komma på stor bal?» säger hon och kniper Lillfager i armen af förtjusning. »Alla, som man känner, skola komma dit — det blir riktigt storartadt.»

»Ja, men man är så blyg, när man kommer i så där stort sällskap,» invänder Lillfager.

»Åh visst inte, det är inte värdt att vara blyg,» säger Rosalill och skrattar och skakar sitt lockiga hufvud. »O, hvad jag ska dansa!»

De trippa framåt på en liten stig öfver den gröna ängen. Rätt som det är, få de höra ett hostande och harklande bakom sig.

»Hallå, små flickor, vänta ett litet tag, så få ni sällskap med gamle farbror!»

De vända sig om. Det är farbror Nippe Napp, bytomten, som kommer traskande efter dem i träskor och röd toppmössa.

»Jaha, små flickor, nu ska jag också på bal,» ropar han muntert, i det han kommer framlinkande. »Vill ni dansa med mig, hva'?»

De små älfvorna skratta. Det är mycket lustigt att bara tänka sig att dansa med farbror Nippe Napp.

De gå framåt öfver den gröna ängen, där daggdropparna glänsa i månskenet; de komma till en backe, där det står en gammal murken ekestubbe.

»Här har jag visst en gammal bekant,» säger Nippe Napp. »Här bor en f. d. stalltomte. Stallet, som han höll till i, brann ned, och nu har han flyttat hit och bor i en murken ekestubbe.»

Han går fram emot stubben. »Hallå, bror Nubbe Dubb, är du där?» ropar han. »Kommer du med på bal?»

Upp ur stubben sticker ett litet skrynkligt ansikte fram, och ett par små ögon glimma som två gröna lysmaskar.

»Nej, jag ska inte på bal,» säger Nubbe Dubb vresigt. »Jag känner inte den der frun — Rundidundriana eller hvad hon heter! Hon har inte varit här på visit, och då kan det inte falla mig in att gå på bjudning till henne. För resten blef bjudningen mycket slarfvigt framförd af en oredig och skrålande humla, som visst inte var riktigt nykter.»

»Käre Nubbe Dubb,» säger Nippe Napp, »inte är det värdt att vara så nogräknad med formerna. Kom med nu bara!»

»Nej, jag går inte,» sade Nubbe Dubb, »det kan inte komma i fråga!» Och så kröp han ner igen i sin murkna stubbe.

»Hvad folk kunna ställa till tråkigt för sig själfva!» sade Nippe Napp, då de fortsatte sin färd. »Nubbe Dubb har alltid varit på det viset: blifvit lätt stött öfver småsaker. Sådant har man bara ledsamt af själf.»

Deras väg gick nu förbi ett grått, mossbevuxet berg. In i berget gick en djup, mörk klyfta, hvars ingång halft var dold af ett hagtornssnår. Därinne i klyftan bodde ett bergatroll.

Rosalill kastade en blick bortemot berget.

»Måntro Mille och Mulle äro bjudna med på balen?» sade hon.

»Ja, det äro de,» sade Nippe Napp. »Deras pappa är visserligen ett troll, och sådana umgås vi ju inte med, men eftersom deras mor var en älfva, räknas de nu ändå halft med till våra kretsar. Och jag vet, att min släkting slottstomten, hvilken gjort upp bjudningslistan åt féen Rhododendriana, tyckte, att man kunde göra dem den vänligheten att bjuda dem med.»

I det samma kommo två små trollbytingar framrultande ur klyftan. Det var Mille och Mulle. Att deras mamma varit en älfva, märktes just inte på dem. De voro tjocka och breda med små krokiga ben, de hade breda munnar, som gingo ända upp till öronen, och små sömniga ögon, som sutto halft begrafna i pösande kinder. Men för resten sågo de ganska beskedliga ut.

De kommo fram och hälsade och slöto sig till sällskapet.

Mille bjöd upp Lillfager till första dansen. Hon tyckte just inte det var roligt att dansa med den tjocke trollbytingen, men hon tänkte, att det vore väl oartigt att säga nej. Mulle bjöd upp Rosalill, som heller inte tyckte hon kunde neka, fast hon nog hade lust. För öfrigt voro Mille och Mulle mest upptagna af tanken på hvad de skulle få för mat på kalaset.

»Tror farbror där blir god mat?» frågade Mulle.

»Jag vet inte,» sade Nippe Napp.

»Jag hoppas där blir mycket mat,» sade Mulle med eftertryck.

Bytomten kom ihåg hvilken hejdlös aptit de små trollbytingarna plägade utveckla, och han kände sig något orolig för att de möjligen skulle ge den nykomna féen ett dåligt begrepp om sällskapsvettet i trakten. Han ansåg det därför lämpligt att ge dem en liten försiktig vink.

»Jag tror, att utländingar i allmänhet inte äro vana vid att man äter mycket,» sade han.

Vid dessa ord fingo Mille och Mulle ett helt dystert uttryck i sina tjocka anleten.

»Hör nu, farbror,» sade Lillfager, »hvarför kallas féen Rhododendriana för fé och inte för älfva, som vi? Hon bor ju också i en blomma. Är det för att hon är utländska, som hon kallas så?»

»Inte bara för det,» sade Nippe Napp. »Hon kan också många märkvärdiga konster, som ingen här kan; det har jag hört Trippe Tå, slottstomten, tala om. Det är underbara saker, som han berättat om henne.»

De små älfvorna blefvo nu gruffligt nyfikna på att få se den omtalade féen Rhododendriana och voro helt glada, när de hunno fram till parkgrinden. Just som de stodo där, hörde de ett sus uppöfver sina hufvuden; de sågo upp och fingo se älfvan Akleja, som åkte förbi. Älfvan Akleja är en af de få älfvor, som ha eget ekipage: hon har en liten vagn, dragen af två dufvor. Nu nickade hon gladt åt Rosalill och Lillfager, medan hon körde förbi dem, öfver parkmuren.

Parkgrinden var stängd, men det var ju en smal sak för de små älfvorna att krypa emellan gallerstängerna, och Nippe Napp kunde, förstås, konsten att göra sig så smal som han ville. Men Mille och Mulle hade alltid varit lata och tröga, när det gällt att lära sig något, och därför stakade de sig ofta på de allra vanligaste och enklaste trollkonster. Sålunda kommo de nu ej heller ihåg huru de skulle göra för att bli smalare, utan de måste med stort besvär söka krafla sig igenom sådana de voro. De fastnade med sina otympliga kroppar mellan gallerstängerna och pustade och stänkade och stönade alldeles förfärligt, innan de

lyckades arbeta sig igenom. Det gick inte med mindre än att farbror Nippe Napp fick hjälpa till och draga dem i benen. Rosalill och Lillfager hade stor möda att dölja sin skrattlust, när de sågo de klumpiga trollbytingarnas ansträngningar. Till slut drog Rosalill med sig Lillfager bakom ett stort grässtrå, och där kastade de sig ned för att osedda skratta ut.

När Mille och Mulle till sist krånglat sig igenom, vandrade hela sällskapet uppför en bred sandad gång, veko in på en gräsmatta och kommo fram till den kulle, där festen skulle hållas.

Där stod féen Rhododendriana ibland en skara gäster, som redan anländt. Bredvid henne stod Trippe Tå, slottstomten, som var en sorts värd och presenterade alla gästerna för värdinnan.

Trippe Tå skyndade emot Nippe Napp och hans sällskap.

»Mycket välkomna!» ropade han artigt emot dem.

Trippe Tå var en mycket fin och sirlig gammal tomte, klädd i blanka skor och svarta silkesstrumpor.

»Nu skall jag presentera er,» sade han. Och han förde fram dem till värdinnan.

Féen Rhododendriana var klädd i en ljust violett florsklädning med inväfda silfverstrimmor; hon var mycket vacker och ståtlig och såg så god ut också — det tyckte Lillfager strax.

»Det var roligt få göra er bekantskap,» sade hon vänligt. »Er har jag hört mycket talas om,» tillade hon, vänd till Nippe Napp. »Er släkting här, slottstomten, har mycket berömt er.»

Nippe Napp bockade sig och såg mycket smickrad och belåten ut.

»Det är en riktigt fin fru, det där,» mumlade han sakta till Rosalill. »Tag exempel af henne!»

Det var ett mycket stort sällskap församladt hos féen Rhododendriana. Där voro många goda vänner till Lillfager och Rosalill, såsom Dufkulla, hvilken bor djupt inne i skogen bland mossor och ormbunkar, och Rödtopp och Hvittopp, som bo ute på klöfverfälten och alltid se frodiga och godlynta ut, och Solöga, hvilken har sitt hemvist nere vid åkanten. Där voro också andra älfvor, som bodde inne i slottsparken, i de fina

trädgårdsblommorna: där voro den vackra Rosalia, Rosalills förnäma kusin, som bor i en hundrabladig ros, och den doftande Jasminio och den höga raka Tulipana och flere andra, som de små skogsälfvorna först kände sig litet blyga och generade för. Men dessa nya bekantskaper visade sig ganska vänliga och gladlynta. Och då Lillfager kom att stå bredvid Tulipana en stund och samtala med henne, kom hon under fund med att den ståtliga Tulipana alls inte var högfärdig, utan att hon egentligen var ganska snäll, hon också.

Vid gästernas ankomst serverades det friskt daggvatten, uppblandadt med honung, hvilket var upphäldt i daggkåpeblad och bjöds omkring af några blåa nattfjärilar.

Mille och Mulle blefvo helt oroliga.

»Blir det inte någon annan traktering, måntro?» undrade Mille.

»Det *mätte* väl komma någonting stadigare efteråt!» suckade Mulle.

Emellertid spelades det upp till dans. Fyra stora syrsor skötte musiken.

Mille och Mulle sade åt Rosalill och Lillfager, att de togo tillbaka sina uppbudningar: de orkade inte dansa, ty de voro så sömniga och trötta. Och så gäspade de för att visa, att detta verkligen var sanning. Egentliga skälet var likväl det, att de föresatt sig att vara påpassliga för att ej gå miste om något, som kunde vankas af traktering.

De små älfvorna voro emellertid helt belåtna med att ha sluppit de båda trollbytingarna till kavaljerer. De dansade i stället med sina vänner Rödtopp och Hvittopp och med Jasminio och Narciss och Hyacint och många andra vackra och fina kavaljerer och hade förtjusande roligt.

Den sköna Rosalia talade om för sin lilla kusin Rosalill, att hon snart skulle hafva bröllop med den bleke, doftande Jasminio. Och hon bjöd Rosalill till tärna. Och Lillfager bjöd hon också, därför att hon tyckte så mycket om henne.

Ja, det var en mycket rolig och lyckad tillställning.

Men Lillfager tyckte, att nästan det roligaste af alltsammans var att sitta och språka med féen Rhododendriana. Hon var så vänlig, och hon berättade så många underbara saker om de fjärran länder, där hon bott, innan hon kom till Herrala. Hon tyckte mycket om Lillfager och sade åt den lilla älfvan, att hon fick kalla henne Rhodiana; hela namnet var så långt och obekvämt att begagna i hvardagslag.

Trippe Tå kom också och satte sig bredvid dem en stund, för att pusta ut litet efter sina ansträngningar som värd.

»Mycket lyckad fest!» sade han. »Det måste man verkligen säga. Och ingenting, som har stört stämningen.»

I detta ögonblick syntes plötsligt en hög gestalt, som trädde fram ur lind-alléns dunkel och gick med långsamma steg på sandgången utmed den kulle, där älfvorna höllo till.

»Nej, se en människa!» hviskade Lillfager förskräckt.

»Det är slottsherrn», hviskade féen Rhodiana tillbaka.

Hela sällskapet hade genast märkt den annalkande; dansen hade hastigt afstannat, och alla älfvor och tomtar gömde sig brådskande bakom blommor och blad, såsom de plåga göra, då en människa närmar sig.

Slottsherrn gick med sänkt hufvud och tunga steg förbi kullen, upp emot slottet. Han steg uppför den breda stentrappan, öppnade ekporten, gick in och låste igen porten efter sig.

Alla små älfvor kröpo åter fram, och dansen begynte ånyo till musiken af syrsorna, hvilka icke låtit sig bekomma utan oförtrutet fortsatt att spela hela tiden.

Féen Rhodiana vände sig till Trippe Tå.

»Hvad han såg dyster ut!» sade hon.

»Ja», sade tomten med en suck, »det gör han ju alltid.»

»Hvad är han ledsen öfver?» frågade Lillfager.

»Ja, inte vet jag», sade Trippe Tå. »Jag tycker han har det så bra på alla sätt. Men människorna äro ena underliga kurrar. Hvem kan förstå sig på dem?»

»Ni borde ändå känna dem ganska väl, Trippe Tå», sade féen Rhodiana. »Ni har ju vistats så länge ibland dem och sett slakten komma och slakten gå däruppe i det gamla slottet.»

»Håhå jaja, ja nog har jag det», sade Trippe Tå. »Men underliga äro de. Ha de inte sorger, så skaffa de sig. Den här är ju poet till på köpet.»

»Blir man ledsen af det?» frågade Lillfager.

»Inte alla», sade Trippe Tå. »Men somliga måtte bli det.»

»Hur är det, Trippe Tå, skrifver ni inte själf vers?» frågade féen Rhodiana.

»Åhjo», sade Trippe Tå och smålog, »det är väl inte så utan. Jag ska säga, då man bott länge i ett hus, där vers så att säga ligger i slakten, och då man hört unga herrar gå och promenera uppe i sina rum om kvällarna och skrifva vers och sett små fröknar klättra hela album fulla med poesi — då får man till slut nästan rimmen i blodet på sig.»

»Skulle ni inte kunna läsa upp några af era verser nu?» frågade Lillfager blygt. »Det vore så roligt.»

»Åhjo, det skulle väl kunna gå för sig», sade Trippe Tå; han lät inte alls svårbedd.

»Söta Lillfager», sade féen Rhodiana, »gå och säg åt dem, som dansa, att de hålla upp en stund, så få vi höra vers af Trippe Tå. Och ser du några ströfva omkring, så ropa hit dem också.»

Lillfager gjorde som hon var ombedd. Hon råkade därvid på Mille och Mulle, hvilka drefvo omkring och sågo helt bekymrade ut.

»Har *du* sett till någon mat?» frågade de dystert.

»Neej,» sade Lillfager. Hon skulle gärna velat ge dem någon tröst, eftersom de sågo så ledsna ut, men hon visste ingenting om saken.

Dansen upphörde, t. o. m. de ihärdiga syrsorna tystnade, och slottstomten steg fram, harklade sig och höll sitt tal:

»Hållen upp för en stund
med er dans uti lund,
jag vill sjunga för eder en visa!
Hållen upp med er bal,
jag vill hålla ett tal
att de näpna små älfvorna prisa.

Jag är gammal och grå,
men jag gläds ju ändå,
när ert skratt och er sång jag hör klinga,
när i dimhvita flor
och små glimmande skor
uppå gräset ni dansa och svinga.

Mina sötaste små —
det är roligt ändå,
det är roligt, när söta ni kallas?
Ja, jag tror visst ändå,
att fast gammal och grå
edra hjärtan jag vunnit — ja, allas!

Vänd dig bort, Rosalill,
blif så röd som du vill,
ty jag vet, att i smyg ändå ler du.
Och Lillfager bredvid,
du så stillsam och blid,
du nog skrattar ändå — ja, ja, ser du!»

Detta tal ansågs mycket lyckadt, och alla tackade den belåtet mysande Trippe Tå.

Nu skulle supén serveras.

Men o ve, då befanns det, att Mille och Mulle till sist lyckats snoka upp hvar maten förvarades, och att de glufsats i sig oerhörda kvantiteter däraf, trots det att de små blå nattfjärilarna, som skötte serveringen, ifrigt protesterat och förbittrade slagit de glupska trollbytingarna i ansiktet med sina vingar. Mille och Mulle

läto sig ej bekomma, utan åto friskt på: sötsaker och stadig mat om hvartannat. Och nu sutto de båda, mätta och belättna, och sofvo i gräset, hopsjunkna med ryggarna stödda emot hvarann.

Nippe Napp, som haft de små trollen med sig, blef både ledsen och ond; han rusade fram och ruskade dem och fick dem till slut vakna. Mille och Mullé blinkade sömnigt med sina små ögon och sågo sig omkring, en liten smula — men icke mycket — generade, när de öfverhopades med förebråelser af Nippe Napp och Trippe Tå. Dessa ville, att de ouppfostrade trollbytingarna strax skulle skickas bort från festen, men det ville icke féen Rhodiana tillåta. Hon tog saken lugnt och sade, att man fick väl försöka bli mätt på hvad som fanns öfver. Och då älfvor och alfer just icke äta så mycket i allmänhet, och då supén varit rikligt tilltagen, så blefvo alla fullt belättna, oaktadt de härjningar, som Mille och Mullé anställt.

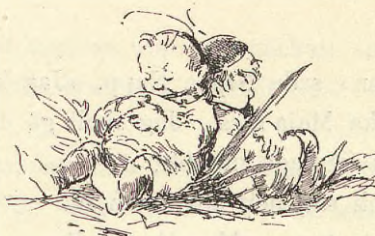
När supén var slut, ropade Trippe Tå: »Nu måste vi ha oss en ringdans på maten.»

Och så togo de alla i ring, både älfvor och tomtar, och svängde lustigt om i månens sken öfver det daggiga gräset.

Därpå började alla gästerna taga afsked. De tackade féen Rhododendriana för den högst angenäma tillställningen och begåfvo sig så hvar till sitt för att sofva.

De sista, som voro kvar, voro Lillfager och Rosalill, hvilka féen Rhodiana bedt dröja efter de andra, samt deras gamle vän Nippe Napp. Äfven Mille och Mullé voro kvar: de hade åter somnat in, sittande i gräset och med ryggarna lutade mot hvarann. När Rosalill fick se dem sitta så lunda, hviskade hon skälmaktigt till de andra: »Nu ska vi dansa rundt omkring dem.» Och så togo de två små älfvorna, slottstomten, bytomten och féen Rhodiana i ring och dansade rundt omkring de insomnade trollbytingarna och sjöngo:

»Mille och Mulle
de sofva här så tryggt!
Om man väcka dem skulle,
det vore riktigt styggt!

Mulle och Mille,
de sofva här så godt!
Om man väcka dem ville,
det vore just ett brott!»

Därpå brusto de alla ut i ett högt skratt, så att Mille och Mulle vaknade upp och gnuggade sig i ögonen.

»Nu måste vi också taga farväl,» sade Nippe Napp. »Det är verkligen tid på det.»

»Jag följer med ett stycke på väg,» sade féen Rhodiana. »Det är en sådan vacker morgon.»

Ty det var redan morgon; solen höll på att gå upp, och man hörde lärkan sjunga högt öfver de dagglittrande rågfälten.

Trippe Tå följde också med. Han visade för gästerna ett hål i parkmuren, där de kunde krypa igenom, så att Mille och Mulle nu ej behöfde göra sådana ansträngningar, som då de skulle in.

Då sällskapet kom till den klyfta, som ledde in till bergatrollets boning, funno de där utanför en liten lyktgubbe, som satt och halfsof, uppkrupen på en stor brun kosvamp. Han förklarade med gnatig stämma, att han blifvit utskickad af Milles och Mulles mamma för att vänta på dem och lysa dem igenom klyftan, där det alltid var mörkt. »Och här har jag suttit och väntat i flere timmar,» sade han.

Mille och Mulle togo nu farväl och larfvade af inåt klyftan, åtföljda af lyktgubben, hvilken hela tiden gick och gnatade på dem.

Det återstående sällskapet fortsatte sin väg. Ett litet stycke ifrån klyftan gingo de förbi en liten grå torpstuga. Då hejdade Lillfager de andra.

»Är det inte någon, som gråter därinne?» sade hon.

De andra lyssnade.

»Det låter likt ett barn, som gråter,» sade Nippe Napp. »Jag känner till dem, som bo därinne, det är mor Ersson, en enka, med sin lilla flicka Maja-Lisa. Jag skall gå ditin och se hur det är fatt.»

Och han gick in, medan de andra väntade utanför.

Om en stund kom han tillbaka och såg helt allvarsam ut.

»Det var väl, att jag gick in,» sade han. »Mor Ersson ligger död i sängen; nu är lilla Maja-Lisa alldeles ensam. Kanske att ni,» tillade han, vändande sig till féen Rhodiana och de små älfvorna, »skulle vilja komma in ett tag och söka trösta henne, ni förstå er bättre på det än jag.»

Rhodiana och de två små älfvorna gingo in i stugan, äfvenså slottstomten.

Där satt lilla Maja-Lisa på golfvet och grät. Lilla Maja-Lisa var bara två år, så att hon förstod icke hvad som händt; hon endast kände sig ensam och öfvergifven, och därför grät hon.

Féen Rhodiana och de två små älfvorna gingo fram till den lilla och började tala vänliga ord till henne.

Den lilla stirrade först förvånad på dessa underbara, skimrande varelser, som fladdrade omkring henne och talade så vackert till henne. Men så småningom klarnade hon upp och log helt förtjust emot dem. Hon var mycket söt, lilla Maja-Lisa, hon hade ljust lockigt hår och de klaraste blåa ögon.

»Hvad skall det bli af det stackars barnet, måntro?» sade féen Rhodiana, vänd till Nippe Napp.

»Ja, jag vet inte,» sade denne bekymrad. »Stugan hör under Herrala, och jag förmodar, att torparfolket i närmaste stuga skola, när de märkt hvad som händt, gå upp till slottet med barnet för att höra hvad som skall göras med henne. Och då drager väl slottsherrn på något sätt försorg om henne — eller hvad tror du, Trippe Tå?» frågade han, vändande sig till slottstomten.

»Det tror jag visst, att han gör,» sade denne bestämdt.

»Vet ni hvad,» tillade Trippe Tå ett ögonblick därefter, »jag kommer att tänka på något! Jag tror, att lilla

Maja-Lisa just skulle vara den rätta att muntra upp vår stackars sorgsne herre. Det har jag sett förut, att ett par sådana där små glada ögon kunna lysa upp ett helt hus. Vi skulle just behöfva något sådant där-uppe i vårt gamla gråa slott.»

»Menar ni,» frågade féen Rhodiana, »att lilla Maja-Lisa skulle stanna uppe på slottet och uppfostras där?»

»Just det,» sade Trippe Tå. »Vår snälla gamla fröken, som sköter hushållet, skall nog ta vård om henne, och så kan herrn leka med henne emellanåt — det skulle just göra honom godt.»

»Jag tycker det är ett utmärkt förslag,» sade féen Rhodiana efter en stunds betänkande.

»Frågan är blott,» sade Trippe Tå, »huru vi skola få slottsherrn att komma på den tanken att taga upp barnet, ty af sig själf skulle han aldrig hitta på det — så mycket känner jag honom!»

»Det åtager jag mig,» sade féen Rhodiana lifligt, »jag skall sjunga för honom i sömnen; jag kan konsten att i drömmen ingifva människorna tankar.»

»Ja, det vet jag, att ni kan,» sade Trippe Tå.

»Det blir då bäst,» sade féen Rhodiana, »att jag genast beger mig tillbaka till slottet för att sjunga för slottsherrn under hans morgonsömn. Kanhända du vill följa med,» tillade hon, vänd till Lillfager, »kanhända du vill lära dig konsten att sjunga vackra sånger för människorna i deras drömmar? Du skulle passa till det.»

Ja, det ville Lillfager mycket gärna.

Först måste man emellertid väcka någon af grannarna, som kunde komma och se efter lilla Maja-Lisa.

Nippe Napp gick ut ur mor Erssons stuga och hän emot den torpstuga, som låg ett stenkast därifrån.

Han tog upp från marken en näfve sand och kastade den emot ett fönster.

»Hvad är det?» frågade en sömnig röst därifrån.

»Gå genast till mor Erssons stuga!» ropade tomten med gäll stämma.

En stund därefter kom en kvinna ut på förstugukvisten, gnuggande sig i ögonen.

»Hvem var det, som ropade?» frågade hon och såg sig omkring.

Men hon såg ingen. Ty tomten hade — såsom småfolket för det mesta plägar — gjort sig osynlig för människoögon.

»Det var för märkvärdigt», sade kvinnan förundrad. »Jag tyckte ändå alldeles det var som om någon ropat till mig att gå in till mor Ersson! Det är väl bäst jag gör det ändå, ifall där skulle ha händt något. Mor Ersson har varit skral på sista tiden.»

Och grannkvinnan gick in i mor Erssons stuga och fann moran död i sängen och det lilla barnet allena. Och hon började pyssla om den lilla.

Då man nu sett, att lilla Maja-Lisa fått någon, som tog vård om henne, beslöts det, att féen Rhodiana samt Lillfager och Trippe Tå strax skulle begifva sig tillbaka till slottet, medan Rosalill, som var rätt trött, begaf sig hem till sin nyponbuske för att sofva; Nippe Napp följde henne för att sedan fortsätta hem till sin by.

En stund senare voro féen Rhodiana och Lillfager inne i Herrala slott. Trippe Tå hade fört dem in genom en gammal lönngång i muren, som han ensam kände till. Han förde dem genom stora vackra salar och genom långa skumma gångar, tills de till sist stodo inne i slottsherrns sofkammare.

»Hvad han ser dyster ut ännu i sömnen!» sade slottstomten och runkade medlidsamt på hufvudet.

»Ja», sade féen Rhodiana, »han har, ännu när han sofver, detta bittra drag kring munnen, som det gör mig så ondt att se. Men nu skall det gå bort — för en stund åtminstone!»

Féen Rhodiana satte sig på sängkanten; hon började sakta sjunga en sång, en underfull och sällsam sång.

Den var lik toner från dallrande silfversträngar, den var lik suset af fjärran vindar.

Om dunkla tysta skogar sjöng hon, om hemlighetsfulla gröna gömslen, där träden stå i tigande drömmar, lutande sina hufvud samman, och där matthvita blommor dölja sig i mossan.

Om soliga vidder sjöng hon, om öppna leende marker, där klöfvern doftar och bien surra, och där de blommor, som människorna kalla prästkragar men älfvorna kalla solhvitor, stå och se sig omkring med hjärteglada blickar. Och hon sjöng om den lilla lärkan, som jublande stiger uppåt, hvars sång icke vet af någon trötthet och hvars glädje icke vet af något slut.

Man såg huru den sofvandes ansikte fick ett blidare uttryck, och huru det djupa vecket i hans panna försvann.

Féen Rhodiana vände sig till Lillfager.

»Du skall lära dig detta,» sade hon, »att sjunga för människorna i sömnen, att gifva dem ljusa och vackra drömmar. De behöfva det så väl!»

»Komma de ihåg dessa drömmar, när de vakna?» frågade Lillfager.

»Nej,» sade féen Rhodiana, »det göra de i allmänhet icke. Men de äro, när de vakna, vid friskare mod än förut, och där kan dröja liksom ett solskén i deras sinne hela dagen. Men de tro, att det är blott därför att de sofvit godt.»

»Nu», tillade féen, »skall jag sjunga något, som han skall hafva ett dunkelt minne af, äfven när han är vaken.»

Och hon sjöng:

»I dag skall en solstråle lysa in i ditt hus — håll den kvar, ty den skall gifva dig tröst och glädje.

I dag skall en kvittrande liten fågel komma till dig — tag den till ditt hjärta, ty det skall värmas däraf.»

»Nu skall det nog gå bra med vår lilla plan», sade féen Rhodiana, och Trippe Tå nickade belåten.

Så gingo de ut igen alla tre. Rhododendriana och Lillfager gingo för att sofva en stund i féens bostad; Trippe Tå lofvade att komma och väcka dem, när — såsom antagligt var — man kom till slottet med den lilla Maja-Lisa.

Vid nio-tiden på morgonen kom slottstomten och väckte dem.

»Skynda er», sade han, »nu ha de kommit med lilla Maja-Lisa för att fråga hur det skall ställas med henne.»

Och de skyndade alla tre upp till slottet och in i det stora förstugurummet, där de, osynliga, ställde sig att åse hvad som försiggick.

Där stod den gamla fröken Helena — hon, som skötte hushållet åt slottsherrn — och såg med bekymrad min på den lilla flickan, som förts till henne af tvenne torpargummor

»Ja, hvad skall man ta sig till med henne?», sade hon och runkade på hufvudet. Och då slottsherrn i det samma kom ut, sade hon frågande till honom: »Det blir väl bäst, att hon kommer på fattigstugan?» Slottsherrn stod och såg på den lilla Maja-Lisa.

»Nej, till fattigstugan skall hon då inte», sade han litet häftigt.

Han stod och tänkte på att lyfta upp henne på armen, men han var så ovan vid barn, att han kom sig inte för med det, utan han böjde sig i stället ned emot henne.

»Hvad heter du?» frågade han.

»Maja-Lisa», svarade hon; hon var alls inte blyg, utan såg upp i hans ansikte med sina klara, glittrande blåa ögon. Helt plötsligt, liksom af en ingifvelse — kanhända hade féen Rhodiana hviskat någonting till henne — sträckte hon ut sin lilla hand och fattade i slottsherrns skägg och drog sakta däri med ett skratt, som ljudt en liten fågels kvittrande.

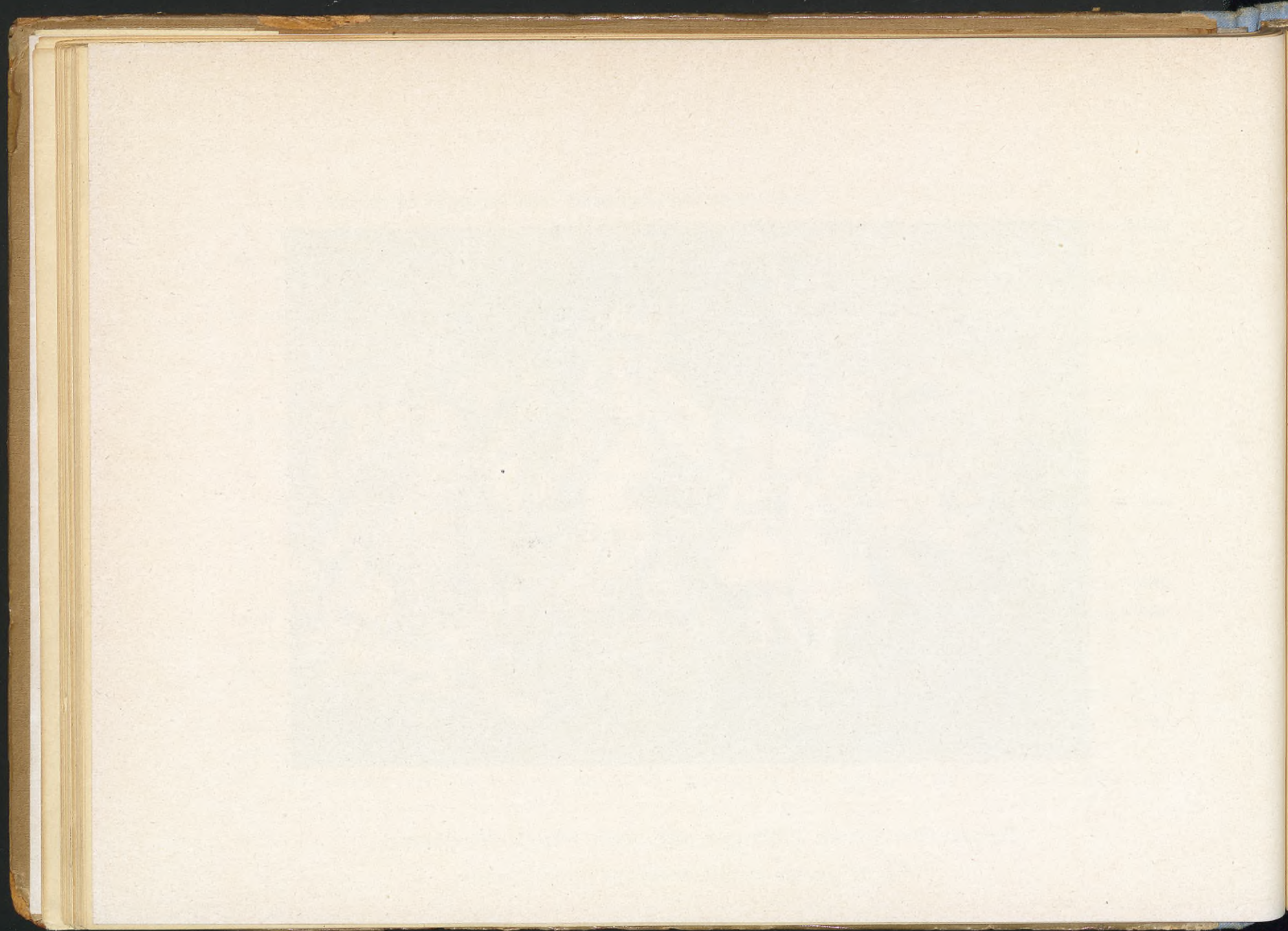
Då rann det med ens upp ett minne för slottsherrn, ett minne af någonting, som han tyckte sig ha hört någon gång, han visste ej hvar eller när, men han trodde, att det var för mycket länge sedan. Dessa ord var det, som runno för honom:

»En solstråle skall lysa in i ditt hus — håll den kvar, ty den skall gifva dig tröst och glädje.

Sagan om älfvan Lillfager och féen Rhododéndriana.

»Trippe Tå steg fram, harklade sig och höll sitt tal». (Sid. 41).

Ett liten kvittrande fågel skall komma till dig — tag den till ditt hjärta, ty det skall värmas däraf.»
Slottsherrn reste sig upp och vände sig till den gamla fröken Helena.

»Vi behålla flickan här i huset», sade han i bestämd ton. »Fröken kan nog taga vård om henne.»
Fröken Helena såg helt häpen ut och började med några svaga invändningar.

Men slottsherrn var alldeles bestämd. »Hon skall muntra upp oss», sade han. Och så lyfte han upp
lilla Maja-Lisa på armen — till stor häpnad för den gamla fröken Helena samt för de båda torpargummorna.

»Aldrig ha vi då sett nådig herrn på det viset förr,» sade de efteråt.

Men féen Rhodiana och slottstomten och Lillfager begafvo sig helt belättna därifrån. Féen och tomten
nickade åt hvarann och mente tro på, att nu skulle det bli gladare däruppe i det gamla gråa slottet.

Då Lillfager nu tog afsked för att ändtligen begifva sig hem, sade féen Rhodiana till henne, att hon
måste mycket snart komma tillbaka och hälsa på.

Och Lillfager traskade hem till sin hvita liljekonvaljebostad i den gröna backsluttningen och tänkte
därvid, att hon hade upplefvat en hel hop, sedan hon kvällen förut begaf sig till féen Rhododendrianas
första mottagning.

Prinsen af Trapezunt.

Allegro.

Hvem ri - der där up - på vä - gen Med ply - men hjäl - men rundt Och hvem om in - te prins Florio, Prins Florio af Tra - pe - zunt.

Hvem rider der uppå vägen
med plymer hjälmen rundt?
Och hvem om inte prins Florio,
prins Florio af Trapezunt!

Han sitter så käck i sadelen,
han håller lans i hand,
på äfventyr han rider
ut genom alla land.

Ej väpnare honom följer,
ej page där synes till —
ensam vill han rida,
ensam han strida vill.

»Rid ej dit bort, prins Florio,
rid icke fjällens stig!
Där ligger en farlig drake,
och väntar uppå dig.

Där ligger en ryslig drake,
som slukar dig upp!» — »Åh strunt,
det går ej så lätt,» sa' prinsen,
prinsen af Trapezunt.

Han red mot den vilda draken,
han red med lyftad lans,
han slog honom sönder och samman,
det gick liksom en dans.

»Rid ej dit bort, prins Florio,
ej till det skimrande slott,
där bor den grymma häxan,
som skall dig förgöra brådt.

Den häxan har snärjt så många,
så många hjälte god,
hon lockar dem i fördärfvet
och suger deras blod.

Rid ej dit bort, prins Florio,
vakta dig väl!» — »Åh strunt,
jag reder mig nog,» sa' prinsen,
prinsen af Trapezunt.

Rakt genom näten red han,
sitt blanka svärd han drog,
och häxans falska hufvud
från axlarna han slog.

Blodet det flöt till marken,
det flöt å vallen grön —
strax rann där upp inför hans syn
en mö så underskön.

»Tack ska du ha, prins Florio,
som mig förlossat har,
som frälst mig från den trolldom,
hvari jag fången var.

Jag är en konungadotter
allt ifrån Tunis' land,
men bergens grymme jätte
i trolldom svårt mig band.

Svårt var af trolldom jag bunden,
och unge hjältars blod
jag måste suga, tills någon,
tills någon mig emotstod.

En konungadotter är jag
allt ifrån Tunis' land,
jag bjuder dig min faders skatter,
jag bjuder dig min hand.»

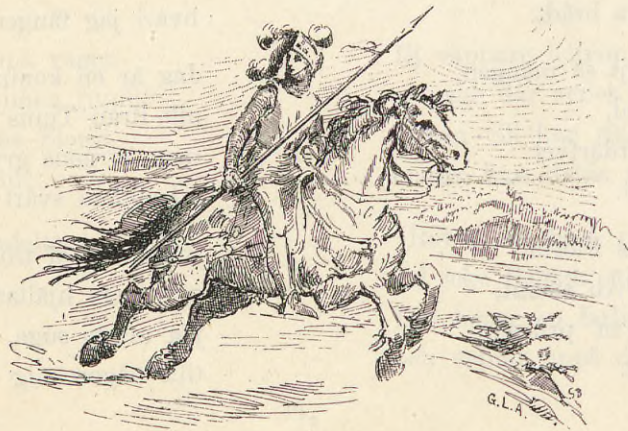
Han kysste den väna prinsessa,
— det var så väl honom undt! —
så lyfte han henne i sadelen,
red hem till Trapezunt.

Nu får du hemma sitta,
ej rida världen rundt!»

Så hade de sitt bröllop
allt uti dagarna tre,
ej fanns en stoltare brudgum,
ej vänare brud att se.

»Så är du då fången, prins Florio,
så är då din frihet slut!
Aldrig mera på äfventyr
du drager i världen ut!

»Var inte så säker!» sa' prinsen,
prinsen af Trapezunt.

Kajorna.

Kajorna flyga och fara
omkring vårt kyrketak —
och vore det en enda bara,
då vore det ingen sak!

De flaxa ideliga
vårt kyrketorn omkring —
och kunde de bara tiga,
då gjorde det ingenting!

Men där flaxa många hundra,
de ropa och skrika jämt,
de gråla högt och dundra —
kanhända det är på skämt!

De kraxa högt och ropa,
de väsnas dagen lång,
de kraxa allihopa —
kanhända de kalla det sång!

Vore det en enda kaja,
som teg, när hon flög kring vårt torn,
så sannt som jag heter Maja,
jag gäfvde henne sockerkorn!

Björnen och skräddaren.

Det var en liten skräddare,
som gick igenom en skog,
han blef allt räddare och räddare,
där fram i dunklet han drog.

Den lille skräddargesällen
han var så liten och smal,
han gick i den sena kvällen
och kände sig riktigt skral.

Då kom en björn där luffande,
en björn så svart och stor,
knuffande buskar och skuffande
dem kull med väldiga klor.

Upp steg den lille skräddare,
upp han steg så nöjd:
»Att björnen själf blef min räddare,
det gör mig hjärtefröjd!»

Upp flög skräddarn, den arme,
upp han flög i en fur:
»Här sitter jag, Gud sig förbarme,
hur skall det gå, ack hur?»

Björnen han tog och skakade
uti den höga fur;
den knakade och den brakade —
skräddaren flög därur.

Den lille skräddargesällen,
han var så lätt och så smal,
han slungades bort öfver fjällen,
in uti närmsta dal.

Röfvaråkeringen och Tymolina.

Det finns olika sorters matsalsbord: det finns sådana, som äro fyrkantiga och ha klaffar att draga ut, och det finns sådana, som äro runda och kunna dragas åtskils, så att emellan de båda hälfterna uppstår ett bredt, gapande svalg, öfver hvilket leda tvänne träbroar. Skall man nu ha främmande till midagen och vill ha bordet riktigt långt, då lägger man tvärsöfver dessa broar ett par omålade träskifvor, och sedan öfverhöljes det hela med en fin hvit duk. Och det är ingen af alla dem, som sitta vid bordet, som märker, att inunder den fina hvita duken är det somligt, som är polerad och mörkt och blankt, och annat, som är opoleradt och ljust och matt.

Nu vill jag visst inte säga, att inte de fyrkantiga borden med klaffar kunna ha många förtjänster — det skulle inte falla mig in att förneka det. Men det vill jag bara säga, att jag är glad åt att jag själf vuxit upp vid ett rundt bord med en springa i midten. Ty det kan ingen tänka sig, som inte själf försökt det, hvad man kan ha för roligt med ett sådant bord.

Det är t. ex. mycket lustigt att, när det kommer några främmande barn ut i salen, helt plötsligt draga bordet åtskils för att förvåna dem. Det är visserligen inte så många, som bli förvånade af det, men det skulle ändå kunna hända, att man träffade på någon, som aldrig sett detta märkvärdiga förut.

Men det roligaste med dessa bord är likväl det, att när man leker med tennsoldater eller med pappers-

dockor, så har man alltid till hands en fall-lucka eller ett bråddjup eller en plötsligt sig öppnande klyfta. Och ifall man har en tennsoldat till häst och vill leka den ädle riddaren Curtius, som störtar sig ned i det gapande svalget för att rädda staden Rom — då är ett bord med springa i något alldeles utmärkt. Ty så fort riddaren störtat sig i, sluter sig klyftan ögonblickligen tillsammans. Och rundt omkring stå alla romarne och äro så häpna och förvånade åt att sprickan kunnat gå ihop så hastigt, och tycka, att detta var riktigt stiliggt gjordt af den ädle riddaren Curtius.

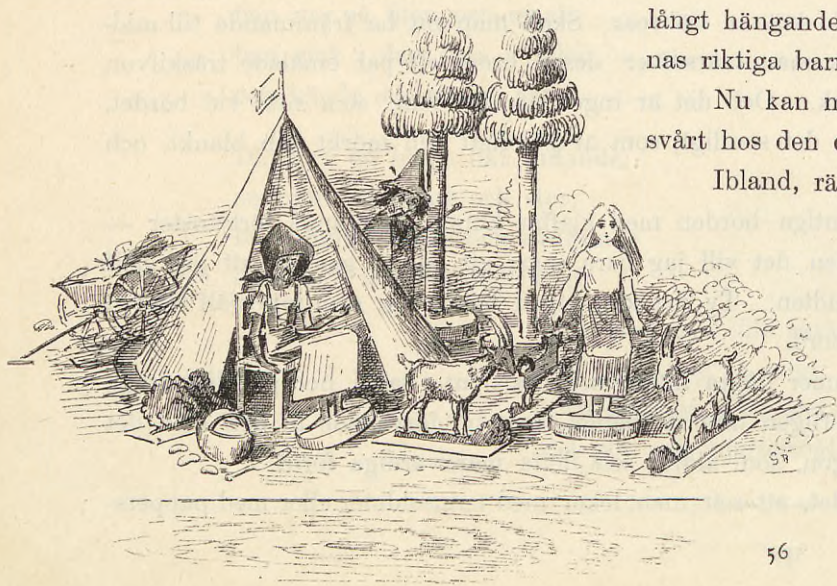
Vi hade flere familjer af pappersdockor; den trefligaste af dem var en zigenarfamilj, som hade ett tält och en kärra och en hund och två getter. Familjen bestod af en röfvargubbe, som egentligen var rätt beskedlig, och hans gumma, som hade ett rödt huckle och såg vild och svår ut, samt en liten flicka med långt hängande hår, som hette Tymolina. Hon var inte zigenarnas riktiga barn, utan de hade hittat henne någonstans.

Nu kan man ju tänka sig, att Tymolina ofta skulle ha det svårt hos den elaka röfvarkärningen.

Ibland, rätt som det är, skriker röfvarkärningen till henne:

»Stå inte där och var lat, Tymolina! Skynda dig genast att skala potates! Och se'n ska du spänta ved!»

Och ibland sitter gumman vid tältet och ser på hur Tymolina går och vallar getterna borta i hagen. Det är inte så lätt att hålla reda på getter — det vet hvar och en! Ty de rusa omkring öfverallt och nosa på allt och äro så ostyriga

En af getterna råkar falla ned i en grop. Han gör sig alls inte illa, men gumman, som ser honom falla, blir ursinnig.

»Hör du, Tymolina,» ropar hon, »tror du inte jag ser hur slarvig du är, och att du alls inte vårdar dig om de fattiga kräken! Jag ska allt lära dig, jag!»

»Kära gumman, bli inte så ond», säger då rövargubben. »Det var inte Tymolinas fel. Och hon är ju en snäll flicka.»

»Tyst du,» skriker rövargumman. »Hvad har du här att säga? Hvem är det som rövvar och stjäla mest utaf oss två och drar mest till huset? Det lär väl allt ändå vara jag, det! Du har ingenting att säga?»

Och så skriker hon till Tymolina: »Akta dig, du! Nu kommer jag!»

Nu, Tymolina,

nu ska du få grina!»

Och så rusar hon bort emot hagen med en käpp i handen.

Nu knycker man i bordet, och se — då öppnar sig plötsligt jorden och uppslukar den elaka rövarkäringen.

Rövargubben och Tymolina stå och se förfärligt förvånade ut.

»Hon försvann hon, gumman,» säger gubben helt fundersamt.

»Ja, hon gjorde så,» säger Tymolina.

»Det var väl en tocken där jordbäfning,» säger gubben. »Sådant är mycket märkvärdigt. De allra lärdaste kunna inte riktigt förstå sig på det.»

Nej, det trodde också Tymolina.

»Ja ja, borta är hon,» säger gubben. »Man kan då inte göra någonting åt det!»

Nej, det tyckte inte Tymolina heller, att man kunde.

»Hör du, Tymolina,» säger sedan gubben, »jag tycker det, som jag länge tyckt, att det vore ändå bäst

att öfverge det här röfvandet och stjälandet, för det är ändå inte hederligt. Om vi två skulle ta och bygga oss en stuga här i skogen och bo där i lugn och ro och gräfva upp ett potatisland och ha det treffigt?»

»Ja,» säger Tymolina och blir så glad, »det vore då riktigt roligt! Och en trädgård skulle vi också ha.»

»Ja,» säger gubben, »med kål och morötter i!»

»Och salad och rädisor,» säger Tymolina. »Och krusbärsbuskar och nejlikor och ringblomster.»

»Så få vi skaffa oss en gris,» säger gubben.

»Och höns och ankor,» säger Tymolina.

»Jag går strax och hugger stockar till stugan,» säger gubben.

»Och jag springer hän och rifver mossa till att stoppa mellan stockarna,» ropar Tymolina och ger sig i väg.

Krasch — då öppnar sig jorden, och ned störtar Tymolina.

»Oj, oj, hvart tog Tymolina vägen?» jämrrar sig gubben. »Har hon nu rakt försvunnit? Hvar är du, lilla Tymolina?»

Då dyker man ned under bordet, fiskar reda på Tymolina, lyfter upp henne och ställer henne alldeles bakom gubben.

»Här är jag igen,» säger Tymolina.

Gubben vänder sig om med en fart. »Nej se, är du där?» säger han. Och han ser så förvånad ut.

»Hvar har du varit?»

»Jag har varit nere i underjorden,» säger Tymolina, »jag störtade ned genom en djup klyfta. Men rätt som det var, kom det en stor hand — det var väl en jättes eller en fés hand, kan jag tänka — den fattade tag i mig och bar mig med susande fart upp ur mörkret och hän genom luften, och så satte den ned mig här. Det var så underligt!»

»Ja, det var då märkvärdigt,» säger gubben. »Det tror jag inte de lärdaste skulle kunna begripa.»

»Hör du, Tymolina,» säger sedan gubben försiktigt, »du såg väl inte till gumman därnere?»

»Nej, det gjorde jag inte,» säger Tymolina. »Det var så mörkt där.»

»Nåja,» säger gubben, »hon ligger väl där hon ligger. Man kan inte göra något åt det. — Men kom nu, Tymolina, så ska vi börja vårt arbete.»

Se, så där roligt kan man ha af ett bord med springa i midten! Jag kan inte hjälpa, att jag är ledsen åt att de nu för tiden äro mest fallna för att göra fyrkantiga matsalsbord med utdragsklaffar. Men det kan ju hända, att man kan ha rätt mycket roligt med de där klaffarna också!

Fem små fäntor.

Fem små fäntor gingo i en skog
allt under de grönskande grenar,
och vinden han lekte, och bäcken han log,
där han sprang öfver stickor och stenar.

De gingo, små fäntorna, uti en rad,
allt under de grönskande grenar,
de sjöngo en visa om blomster och blad,
där de gingo öfver stickor och stenar.

De sjöngo en visa, de fäntorna små,
där de gingo öfver stickor och stenar,
den var om blommor båd' röda och blå,
som gro under grönskande grenar.

Och vinden lekte och bäcken log,
där han sprang öfver stickor och stenar:
»Ja, sjungen, små fäntor, sjungen i skog,
jag vet nog, jag, hvad jag menar!»

Bäcken han skrattade, bäcken han log:
»Små fäntor, jag vet hvad jag menar:
en annan visa I lären er nog
till att sjunga under grönskande grenar!»

Tre sjömän.

The musical score consists of two staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a common time signature (C). The bottom staff is a piano accompaniment in bass clef. The lyrics are written below the vocal line.

Tre sjö. män fo - ro på en sku - ta Å - hej, å - hå, De sut - to två på en ka - ju - ta Å - hej, låt gå!

Tre sjömän foro på en skuta,
åhej, åhå,
de sutto två på en kajuta,
åhej, låt gå!

Den tredje sjöman så goder,
åhej, åhå,
han höll uti skutans roder,
åhej, låt gå!

Och alla så rökte de pipa,
åhej, åhå,
»Vi ä' färdiga, när det kan knipa.»
Åhej, låt gå!

Då blåste där upp ett väder,
åhej, åhå,
så skutan sig vek som ett läder.
Åhej, låt gå!

Och stormen han slet och han slängde,
åhej, åhå,
och skutan hon for och hon krängde.
Åhej, låt gå!

Då sade en af de trenne:
— åhej, åhå —
»Den skutan, nej titta på henne!»
Åhej, låt gå!

Han började hala i skoten,
åhej, åhå!
»Här gungar så smått under foten.»
Åhej, låt gå!

Den andre han började refva,
åhej, åhå!
»Nej si, tocken vind till att lefva!»
Åhej, låt gå!

Han började refva på focken,
åhej, åhå!
»Nej, har man väl sett på en tocken!»
Åhej, låt gå!

Den tredje sjöman så goder,
åhej, åhå,
han höll så stadigt sitt roder.
Åhej, låt gå!

De voro tre sjömän så raska,
åhej, åhå!
»Nu ta vi en klunk ur vår flaska.»
Åhej, låt gå!

De satte sig inte att lipa,
åhej, åhå.
»Nu tända vi åter vår pipa.»
Åhej, låt gå!

Och vädret vardt lugnt bort mot nio,
åhej, åhå,
upp kom då skutan till Rio.
Åhej, låt gå!

Där lupo de in uti hamnen,
åhej, åhå,
Jon Blund tog de trötta i famnen,
åhej, låt gå!

(Denna visa kan användas som danslek. Barnen taga i ring och dansa rundt under afsjungande af verserna; för hvarje gång de sjunga omkvädet, vagga de — i takt med sången — af och an med öfverkroppen — först till höger och sedan till vänster. Vid första raden af sista versen — hvilken sjunges långsammare än de föregående — sätta sig alla ned på golfvet; vid raden »Jon Blund» etc. sluta de ögonen och vagga under det sista omkvädet allt långsammare af och an.)

Herrskapet Svala.

Hon flyger, fru Svala,
på vingar så smala,
så smala och svarta och långa,
till ladugårdstaket —
där har hon gemaket,
där ungarna hvila, de många.

De pipa, de skrika —
de äro så lika
som ungar ju pläga att vara!
De gnälla, de pipa,
enhvar söker knipa
ett stycke af dagmasken rara.

Nu kommer herr Svala
på vingar så smala,
så smala och svarta och långa;
han snappat en fluga,
och hem till sin stuga
han bär den, till ungarna många.

De hufve'na vrida,
de öppna så vida
sin näbb efter bytet, det feta.
Och pappa och mamma
ha alltid det samma
att göra: att skaffa dem äta.

Ängsknarren.

Ängsknarren ropar i kvällen,
gömd ibland gräs och starr:
»Knarr, knarr, nu går sol bortom fjällen,
märker ni det — knarr, knarr?»

Knarr, knarr, det blir natt efter detta,
vet ni väl det, knarr knarr?
Jag måste det riktigt berätta,
ifall ni det glömt, knarr knarr.»

Han ropar borta i landen
beständigt sin visa: »knarr knarr!»
Och tror han ej nu vi kan den,
så är han riktigt en narr!

Bonden han gick.

Bonden han gick åt den gröna skog,
där så mötte han haren.
»Hade jag bössa, jag knäppte dig nog!»
»Det gjorde du nog!» sa' haren.

Bonden han gick åt den gröna äng,
där så mötte han räffen.
»Och hade jag nu min bågesträng!»
»Ja, tänk om du hade'n!» sa' räffen.

Bonden han gick åt fjällens stig,
där så mötte han björnen.
»Hade jag knif, jag toge ditt lif!»
»Men nu tar jag ditt» — sa' björnen.

Tim och Tom.

Tim och Tom de gingo
på vägen ut att spatsera,
men ingen de möta fingo,
ty där gingo inga flera.

De hafva klädt sig så fina
uti sina finaste kläder,
de gå där riktigt och skina
uti ett skinande väder.

De gå där båda och sprätta
i skor af blankaste läder,
och näsan i vädret de sätta —
ty de ha sina finaste kläder!

Men ingen de möta på vägen —
förutom den gråa katten
och kossan, som bligar förlägen,
och drängen, som kör efter vatten.

Och Tim han sade: »Här gå vi
och äro så fina båda,
men inte en blick dock få vi,
ingen vår glans skall skåda.»

Och Tom han sade: »Så går det!
Det alltid är på det viset!
Så har det — så vidt jag förstår det —
ju varit se'n paradiset.

Det går på det viset alltid:
ä' vägarna svåra och blöta,
så man klä'r sig usel och paltig,
då skall nog folk man möta!

Men har man de finaste kläder,
så man gärna sig visa måtte,
och skor utaf blankaste läder —
då möter man inte en kotte!»

Och Tim och Tom de vandra
helt dystra på vägen båda,
ty de möta alls inga andra,
som kunna glansen beskåda.

Sagan om Gogo

och

hennes hvita barn.

Det var en gång en liten gosse, som hette Nils; hans mor var död, hans far hade varit sjökaptén, men hade, till följd af försvagad hälsa, måst lämna detta yrke. Då nu kaptén Erlandsson, Nils' far, hade svårt att få något arbete hemma i Sverige, beslöt han att resa ut till Australien, där han hade en kusin, hvilken lofvat honom en plats på sin egendom. Och sålunda reste kaptén Erlandsson med lille Nils, som då var fem år, ned till Göteborg, där de stego ombord på ett stort skepp, som skulle gå till Australien.

Då skeppet var nära den sydvästra kusten af Afrika, uppstod under en natt en häftig storm, så att fartyget sprang läck och började sjunka. Räddningsbåtarna voro redan sönderslagna af stormen, hvarför de, som voro ombord, måste rädda sig på plankor och spiror. Nils' far band fast sin lille gosse på en planka och sig själf på en annan; han fastsurrade också med rep den plankan, på hvilken Nils låg, med sin egen. Men i de höga böljorna slets snart detta rep itu, och lille Nils blef i mörkret skild från sin far. Då dagen grydde, blefvo de flesta af de skeppsbrutna — bland dem kaptén Erlandsson — räddade af ett förbiseående fartyg. Men lille Nils fann man icke.

Lille Nils på sin plankan hade af böljorna blifvit drifven in emot kusten, och till sist uppkastad på en

sandig, långgrund strand. Utmattad hade gossen somnat in, så snart han kommit i land. Stormen hade lagt sig, den varma solen hade torkat den lilles våta kläder. Men lille Nils sof ännu.

Då kom där fram ur den mörka skogen en stor svart gorilla; hon såg sig vädrande omkring och begaf sig ned emot stranden. När hon fick se den lilla varelsen, som där låg sofvande på sanden, stannade hon förundrad. Därpå närmade hon sig den lille och började nosa på honom.

Då öppnade Nils sina ögon.

Nils ägde en stor bilderbok, i hvilken på första sidan en gorilla var afbildad. Han visste därför strax, att det var en gorilla han nu såg framför sig. Och han blef helt förtjust åt att få se ett sådant märkvärdigt djur i verkligheten. Han blef därför icke alls förskräckt öfver att se den stora svarta varelsen, som stod lutad öfver honom, utan skrattade helt belåten.

Nu var det så, att denna gorilla nyligen hade mist sin unge, hvilken hon mycket sörjt. Då hon nu såg detta märkvärdiga lilla hvita barn, som låg där i sanden och tittade på henne och skrattade, så kom hon på den tanken att taga det till sitt fosterbarn, för att ej vara så ensam mera. Hon lyfte upp Nils, men märkte då, att han var fastbunden vid någonting. Det var en ringa sak för gorillan att med sina starka tänder och klor afslita repen och göra lille Nils fri. När nu gossen reste på sig, och gorillan såg, att han kunde gå — alldeles som om han varit en riktig gorilla-unge — gaf hon till ett brummande läte, som betydde att hon var mycket belåten. Så tog hon Nils vid handen och ledde honom bort emot skogen.

Men när de kommo till brynet af den stora urskogen, lyfte gorillan upp Nils på sina armar och begaf sig ditin emellan de höga träden, klättrande öfver knotiga trädrötter.

Hvad det är underbart därinne i den täta urskogens dunkel! Mellan väldiga, mossbevuxna trädstammar hänga slingerväxterna med sitt rika, gröna löfverk, och sina stora, färgrika blomkalkar, och bilda liksom brokiga förhängen och mattor i ofantliga halfskumma pelarsalar.

Sagan om Gogo och hennes hvita barn.

Babianerna komma skuttande genom skogen. »Hvad har du där?» snattra de. Och gorillan svarar full af stolthet:
»Det är ett hvitt barn, som jag har hittat, det är ett mycket vackert barn, och det kan gå också.» (Sid. 69).

Och granna fåglar sitta uppe i trädens grenar och blicka nyfiket men tigande ned på gorillan och på den nya hvita unge, som hon bär på armen. Stundom ser Nils en liten skygg antilop sticka fram sitt vackra hufvud emellan snären; stundom ser han en fläckig panter smyga fram med långa, försiktiga steg, kastande rofgriga blickar omkring sig. Men Nils behöfver ej frukta hvarken pantern eller andra djur, ty i gorillans beskydd är han säker. Hvem är väl så stark och så fruktansvärd som gorillan?

Omsider hinna de fram till en öppnare plats i skogen, där träden ej stå fullt så tätt; några solstrålar lyckas här tränga in mellan grenar och löfverk. Strax bredvid flyter en stor flod. Gorillan sätter ned sin lilla skyddsling i mossan under ett stort träd och hämtar därpå från ett par andra träd några stora, sköna frukter, som hon ger åt Nils.

Nils äter af frukterna och tycker, att de smaka mycket bra; han är hungrig och äter upp dem allihop. Och gorillan sitter bredvid och ser helt belåten ut.

Det finns fullt med apor därinne i skogen: stora babianer med långa svansar och små nätta silkesapor och underliga svartskäggiga chimpanser.

Babianerna kommo skuttande genom skogen fram till gorillan, fulla af nyfikenhet.

»Hvad har du där?» snattra de.

Och gorillan svarar, full af stolthet: »Det är ett hvitt barn, som jag har hittat nere vid stranden. Det är ett mycket vackert barn, och det kan gå också!»

Och babianerna sätta sig i en ring rundtomkring gorillan och hennes hvita barn; de pladdra och skrika och utbyta sina tankar angående den nya märkvärdiga varelse, som förts in i deras skog.

Därpå begifva de sig bort med långa skutt, gripande tag med svansen i grenarna och svingande sig från det ena trädet till det andra. Och de skrika högt och berätta för hela skogen: »Gorillan har hittat ett hvitt barn! Det är ett mycket märkvärdigt barn!»

Och de granna kroknäbbade papegojorna med sina röda hufvuden och gröna vingar, hvilka sitta uppe i träden och pladdra efter allt hvad de höra, börja sladdra med sina tjocka tungor och säga: »Gorillan har ett hvitt barn, det är ett mycket märkvärdigt barn.»

Och sålunda får hela skogen veta den stora nyheten. Och där komma hoppande lustigt grinande markattor och små skygga gazeller med milda ögon, och underliga, långnäbbade fåglar, för att titta på lille Nils. Och gorillan är mycket stolt öfver att få visa honom för alla.

Dagarna gå i urskogen, och Nils har det ganska bra. Nils kallar gorillan för Gogo. Och när han ropar på Gogo, då kommer hon genast med stor fart, och om han då säger: »Jag är hungrig, Gogo,» och pekar på sin mun, så förstår hon honom strax och skyndar att hemta några präktiga frukter eller nötter. Och skulle det hända, att någon grinande markatta tager sig för att retas med Nils och kasta nötskal på honom, så fattar Gogo strax, när hon märker det, tag uti den okynniga varelsen och ruskar henne och slungar henne långt bort, så att hon icke så snart får lust att göra om den saken.

Gogo är mycket snäll mot Nils, och Nils trifs inte alls illa i skogen. Där är så mycket märkvärdigt att titta på, och det är lustigt att leka med aporna, i synnerhet med de näpna små silkesaporna. En gammal ärevördig babian med gråa polissonger tycker också Nils om; han kallar honom Babbi och rycker honom i skägget.

Det är mycket varmt därinne i skogen, och Nils går för det mesta omkring i bara skjortan. Men en dag finner han, att skjortan behöfver tvättas. Han tar då på sig sin blå- och hvitrandiga tröja i stället och går ned till floden och börjar tvätta sin skjorta i dess vatten.

Gogo ser detta märkvärdiga förehafvande.

»Se, är han inte klok, mitt hvita barn!» ropar Gogo. »Se blott hvad han hittar på!»

Och alla babianerna rusa dit, de hänga sig i trädgrenarna öfver floden och sträcka på halsarna för att

riktigt titta på detta underliga beteende. En af dem är så ifrig, och sträcker så mycket på sig, att han råkar släppa grenen och ramlar ned i floden med ett högt plumsande. Då blir där ett skrik och väsen ibland de andra. Till sist hitta de på att från en trädgren bilda en lång kedja genom att slingra sig fast vid hvarandra med svansarne, och den siste i kedjan sträcker ut händerna och lyckas fiska upp den förolyckade babianen, som ligger därefter i vattnet och skriker bedröfligt.

En annan dag sitter Nils och leker med några träpinnar. Han sticker ned fyra pinnar i jorden och breder öfver dem ett stort palmblad — det blir ett litet nätt grönt hus.

Och Gogo börjar ropa: »Se bara på mitt hvita barn! Mitt hvita barn är mycket klokt! Kom hit, Babbi, och titta!»

Och Babbi kommer, och alla de andra komma, och så sätta de sig alla ned på marken och börja med ifver att plugga ned pinnar i jorden och breda palmblad öfver dem, och äro otroligt stolta, när de lyckats åstadkomma något som liknar Nils' lilla hus. Snart står en hel rad af små gröna hus på marken. Och då klänga de med hast upp i träden och hänga där på en arm och dingla i luften och skrika gällt — det är deras sätt att uttrycka den högsta förtjusning.

En dag är Gogo ute och går med Nils; de ha kommit utom skogsbrynet, ned åt stranden till. Där ligger en liten negerby. Då Nils på afstånd får se några små svarta negerbarn, som dansa, vill han nödvändigt gå fram till dem. Och Gogo följer med honom dit, ehuru med rätt mycken motsträfvighet.

De små negerbarnen bli först mycket rädda, då de få se gorillan. De springa sin väg och skrika. Men då de märka, att gorillan ej förföljer dem utan står stilla och ser fredlig ut, stanna de. Och lockade af sin nyfikenhet att närmare få betrakta den lille hvite gosse, som gorillan har med sig, nalkas de småningom och försiktigt. Då lämnar Nils Gogo och går de små negrerna till mötes, och om en stund ha Nils och de

små ullhufvudena börjat leka med hvarann och dansa i ring. De förstå icke hvarandras tal, men de kunna skratta och nicka åt hvarandra.

Efter en stund går Nils tillbaka till Gogo, som suttit och sett på dem, och de begifva sig åter in i skogen. Men efter detta händer det allt emellanåt, att Nils och Gogo gå ned åt stranden, för att Nils skall få leka med de små negerbarnen.

Så händer det en dag, att ett skepp kastar ankar vid kusten, just utanför den lilla negerbyn. På detta skepp befinner sig Nils' far, hvilken lämnat det fartyg, som räddat honom, på närmaste af européer bebodda ort. Där har han för sina sista pengar hyrt ett fartyg, med hvilket han nu seglar utefter kusten, sökande efter sin lille son, ifall denne tilläfsventyrs ännu måtte vara vid lif.

Nu har skeppet ankrat utanför den lilla negerbyn, och kaptan Erlandsson, åtföljd af några af besättningen, går i land i afsikt att spörja, om någon af byns invånare kanske sett till en hvit gosse. Det första han får se, när han kommer till byn, är hans egen lille Nils, som leker med en svärm negerbarn.

Kaptan Erlansson springer fram och lyfter upp sin gosse i famnen. Och det kan man tänka sig, att där blir glädje å ömse håll öfver återseendet.

Kaptanen sätter åter ned Nils på marken. Och han tar honom i handen och går med honom ned emot stranden, där den lilla skeppsjollen ligger och väntar. Nils har för ett ögonblick alldeles glömt bort Gogo.

Men då Gogo märker huru dessa främlingar vilja föra bort hennes hvita barn, rusar hon fram och rycker häftigt Nils till sig samt beger sig, bärande honom i sina armar, med några långa språng hän emot urskogen.

Nils' far har en utmärkt bössa, och han är en van skytt. Då han nu ser sig nära att ånyo mista sin gosse, vågar han i förtviflan försöket att skjuta gorillan, fastän han äfventyrar att på samma gång träffa sitt barn.

Men hans skott, riktadt mot gorillans hufvud, träffar sitt mål. Det går in vid ena örat och faller

gorillan till marken. Ännu i det sista trycker Gogo Nils till sig, liksom för att skydda sitt hvita barn. Men när kapten Erlandsson hinner fram, är hon redan död.

Kapten Erlandsson reser upp Nils, men denne störtar sig åter ned öfver den döda gorillan och börjar gråta.

»Stackars Gogo,» ropar han snyftande. »Stackars snälla Gogo!»

Och han berättar för sin far huru snäll Gogo varit emot honom. Och han förklarar, att han icke vill resa härifrån, förrän Gogo blifvit riktigt begrafven.

Och kapten Erlandsson ger vika för sin sons önskan och låter fartygets besättning skotta upp en graf åt Gogo.

»Pappa, har du en penna och papper på dig?» hviskar Nils till sin far.

»Ja,» sade kapten Erlandsson, »jag har en blyertspenna i fickan, och jag kan rifva ut ett blad ur min anteckningsbok, ifall det behöfs. Hvad är det du vill?»

»Skrif någonting åt mig, pappa,» säger lille Nils.

»Hvad skall jag skrifva?»

»Skrif: adjö, snälla Gogo!»

Och kapten Erlandsson skrifer dessa ord på ett stycke papper, och Nils lägger papperet på gorillans ludna bröst och klappar henne varligt på hufvudet, innan hon sänkes ned i jorden.

De små negerbarnen börja dansa rundtomkring grafven, sedan denna skottats igen, och sjunga därvid en sakta entonig sång. Det är deras sätt att fira en högtidlig begrafning.

Och så tager Nils farväl af de små negererna och går sedan med sin fader ned till den lilla skeppsjollen och ror öfver till skeppet. Och där berättar kapten Erlandsson för sin son en glad nyhet: att de skola vända tillbaka till Sverige och lefva hemma. Kapten Erlandsson har nämligen, medan han utefter kusten sökt efter sin son, haft turen att hitta en stor guldklimp. Denna skall göra honom till en

förmögen man, och han kan sålunda resa hem i stället för att nödgas söka sitt bröd långt borta i främmande land.

Och medan skeppet nu styr norrut, står Nils vid relingen och ser emot den långsamt försvinnande stranden. Han ser på de små negrerna, som stå och vifta åt honom med sina svarta händer, och han ser emot den täta, mörka urskogen, där han lefvat med Gogo. Och han tänker på Babbi och på de små silkesaporna, och han undrar om de skola komma ihåg honom och Gogo, och om de kanske just nu pladdra sinsemellan om hvad som måne blifvit af de två vännerna, hvilka icke komma tillbaka.

Två Stockholmsdufvor.

Där vanka två feta dufvor
allt uppå Kornhamns torg,
de äta väl inte strufvor,
men de äta korn från en korg.

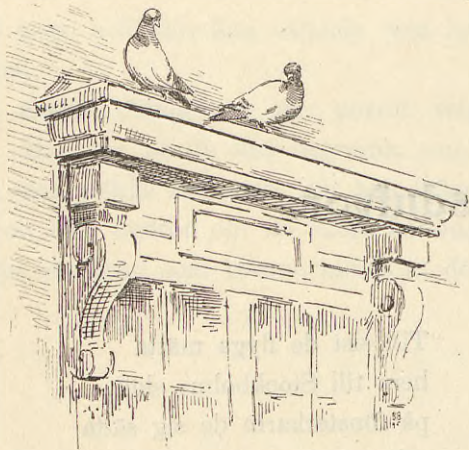
De vagga i stilla begrundan
och äta hvad som är bäst;
de maka sig knappast undan,
när som det kommer en häst.

De kurra högt och kuttra,
när maten riklig är,
de purra sig upp och puttra,
när sparfvar dem komma för när.

Till sist de flyga mätta
hem till Stockholms slott,
på fönsterkarm de sig sätta
och må så utmärkt godt.

De sitta lugna och feta
och kuttra där i ro,
de bo ju — kan man veta —
så fint man nå'nsin kan bo!

De bo, de dufvor båda,
på kunglig slottsfasad,
där sitta de och skåda
ut öfver Stockholms stad.

När fröknar med fina hufvor
gå öfver borggår'n hem,
då sitta de feta dufvor
och titta ned på dem.

När herrar i granna lufvor
med plymer och guld där gå,
då sitta de tjocka dufvor
och titta lugnt därpå.

Alla, som gå till kungen,
dem titta dufvorna på,
och kungen själf är tvungen
att låta dem titta få!

Det flög en mås.

Det flög en mås öfver Stockholms ström,
han flög på glänsande vingar;
liksom en skimrande, sollyst dröm
mot blåa rymder han svingar.

Uppå Norrebro en pilt ses stå,
en pilt i trasiga kläder,
han vänder blicken mot himlen blå,
åt måsens flykt han sig gläder.

»Ack, finge jag fara liksom du
långt bort på skinande vingar!
Ack, finge jag se hvad du ser nu,
där mot fjärran rymder du svingar!

Men jag får gå på de gator grå,
jag får båd' svälta och frysa.
En gång kan väl lyckan sig vända ändå!
En gång kan min stjärna ock lysa!»

I Fiskargången.

Uti Fiskargången fiskargummor sitta.
Hör blott på mor Kajsa, hör blott på mor Britta:
»Vill ni köpa fisk,
riktigt rar och frisk?»
»Vill ni köpa lax?
Kom och tag den strax!»
Ålarna de spritta,
humrarna de titta:
»Kom och köp oss — det är allt så dags!»

Feta flundror ligga här så ytterst flata,
granna gäddor där med silverbukar stata.
I de trånga loft
står af fisk en doft.
Klingande kommers!
Rop båd' härs och tvärs!
Gummorna de prata —
vill du varan rata,
får du höra nog af dem en vers!

I leran.

Där sitta två vänner såta
och peta och påta,
där sitta Per och Greta
och påta och peta.

De funnit på ett dike
med skönaste lera —
det är ett kungarike,
så godt som andra flera.

De sitta med sin lera
och smaska och slaska,
små kulor de formera
och blaska och plaska.

De baka sig en bulla
och smaska och smeta,
en kaka de sig rulla
och slaska och kleta.

De sitta, Per och Greta,
i fröjd och i gamman
och påta och peta
i leran tillsammans.

Ljung.

Härinne i furudungen,
däruppe å gråstensberg,
där växer och blommar ljungen
i purpur- och rosenfärg,
den växer bland bräken och enar,
den växer bland mossiga stenar,
den väfver sin vackra matta
utöfver de fattiga berg.

Den växer å mark så mager,
den blommar i höstetid,
dock står den så täck och fager,
dock doftar den ljuffigt blid.
När sommarens fägring gulnar,
och hösten i töcken mulnar,
då sända dess honungsdofter
en fläkt af förnöjsam frid.

De tusende klockor fina,
som sakta för vinden gå,
mot solen gladt de skina,
de skina mot himmel grå;
de göra så godt de kunna:
all världen väl de unna,
all världen de ville gifva
sin egen glädje, de små!

Midsommar.

Alligretto. *Vivo.*

Majstäng med kransar Reser sig grann Full ut af fransar. Blommor och band. Tagen i ring Svängen omkring Bättre än då

Så! Här skall i dansar kvällen förgå!

Majstäng med kransar
reser sig grann,
full utaf fransar,
blommor och band.
Tagen i ring,

svängen omkring —
bättre ändå:
så!
Här skall i dansar
kvällen förgå.

Ola med fela
ståndar vid stäng,
han ska få spela
aftonen lång.
Luften är ljum,
natt blir ej skum;
solen sig drar
kvar —
dygnet ju hela
hon för sig tar!

Unga och gamla,
svängen omkring!
Skulle nå'n ramla —
gör ingenting!
Sjungen en sång,
känner en gång,
stora och små,
så:
fröjd må vi samla
allt hvad vi få!

Herr Lätt, herr Sprätt och herr Nipperer Nätt.

På en liten grön äng, icke långt från Herrala, bodde tre små alfer: en af dem hette Lätt, den andre Sprätt och den tredje hette Nipperer Nätt. De voro alla tre goda vänner och kusiner dessutom: de tillhörde den stora familjen Ängsvingel. De bodde uppe i hvar sitt grässtrå, och de plögade sitta ute på sina ax och gunga i solskenet, svängande med benen och småspråkande med hvarann. De kommo utmärkt bra öfverens, alla tre.

En dag sade herr Lätt till sina båda vänner:

»Icke sannt, vi föra ett mycket angenämt lif, vi tre? Jag hoppas, att ingen af oss kommer att gifta sig. Det skulle vara så störande för vår samvaro!»

»Ja, det skulle vara högeligen oklokt», sade herr Sprätt.

»Vi skulle vara aldeles tokiga, om vi gjorde det», sade herr Nipperer Nätt. Och han svängde därvid lätt och sirligt med en ståndare, som han hittat och använde som promenadkäpp.

Det var en särdeles vacker dag. Solen lyste, och de små dagdropparna, som ännu lågo kvar i gräset, glänste i dess sken.

»Ett utomordentligt angenämt väder!» sade herr Lätt. »Om vi skulle taga oss en promenad. Om vi skulle gå bort till andra sidan af ängen — bortom den stora linden?»

»Det är en förträfflig idé», sade herr Sprätt.

»Vi skulle aldrig kunna företaga oss något bättre», utropade herr Nipperer Nätt.

De speglade sig i hvar sin daggdroppe, funno att toaletterna voro i oklanderligt skick och begåfvo sig därpå i väg. På andra sidan den stora linden bodde tre små älfvor, mycket nätta och prydliga; en af dem hette Fina, den andra Filina, och den tredje hette Superfina. De tillhörde alla familjen Tåtel och voro så innerligt såta vänner alla tre.

»Hvilket förtjusande väder», läspade fröken Fina, i det hon viftade sig med ett fröfjun från en kavaljersparoll, hvilket hon begagnade som solfjäder.

»Det är hänförande», sade fröken Filina.

»Alldeles charmant», hviskade fröken Superfina.

I detta ögonblick syntes herr Lätt, herr Sprätt och herr Nipper Nätt, hvilka just veko om hörnet vid den stora linden.

»Nej se, där komma främmande!» utbrast fröken Fina lifligt.

»Ah», smålog fröken Filina.

»Oh», suckade fröken Superfina.

De tre alferna hade stannat, när de blifvit varse de tre unga älf-fröknarna. Sedan de en stund sakta talat med hvarandra, steg herr Lätt med en ledig och artig hållning fram till damerna, bugade sig och sade:

»Är det manne tillåtet att promenera här, mina damer?»

»Ja, för all del», sade fröken Fina och smålog huldt.

»Mycket gärna», sade fröken Filina.

»Vi skola själfva följa med och göra oss ett nöje af att visa er omgifningarna», sade fröken Superfina.

De tre herrarna bugade sig och tackade för denna ära. Och nu begaf man sig af parvis. Herr Lätt bjöd armen åt fröken Fina, herr Sprätt åt fröken Filina, och herr Nipper Nätt promenerade med fröken Superfina.

Man besåg traktens märkvärdigheter, såsom en myrstack, hvilken var öfver en meter hög; de tre alf-

herrarna medgäfvö, att den var ovanligt stor och väl förtjänade att blifva allmännare känd och besökt; vidare besåg man en flere centimeter bred och ganska lång spricka i en sten, hvilken grottbildning herr Lätt förklarade vara en ganska egendomlig och intressant lek af naturen. Till spetsen af denna sten, hvilken var en berömd utsiktspunkt, klättrade man upp, hvarvid herrarna artigt hjälpte damerna. Då alla stodo uppe på toppen, påpekade fröken Fina med stolthet, att man däruppi från kunde tydligt se två bäckar, tre myrstackar och icke mindre än sju större kosvampar.

Sedan man kommit ned från stenen, slog man sig ned vid en källa, och de tre älfvorna bjödo på renad honung, nyss köpt af en humla, som surrade förbi; de blandade honungen med friskt vatten och serverade den i daggkåpeblad; det blef en utmärkt behaglig och svalkande dryck i sommarvärmen. Sedan företog man några springlekar, vid hvilka det gick mycket lustigt och skämtsamt till; man lekte »hök och dufva», och de små älfvorna skreko högt, när de blefvo tagna.

Sedan man på detta sätt tillbragt en mycket angenäm dag, togo mot aftonen de tre alfherrarna afsked, tackade för visad vänlighet och begäfvö sig hem.

»Mycket behagliga unga damer!» sade herr Lätt på hemvägen.

»Verkligen intagande», tillade herr Sprätt.

»Och med sällsynt godt omdöme», sade herr Nipper i Nätt. »De förstodo så väl att uppfatta och uppskatta hvad man sade!»

Följande dag sutto åter de tre alferna och gungade och vippade på sina grässtrån och pratade med hvarandra. De hade god lust att förnya besöket hos fröknarna Tätel, men kommo öfverens om att det kanske icke vore riktigt passande att redan i dag åter göra visit.

Dagen därefter beslöto de att — liksom händelsevis — göra en promenad åt det håll, där fröknarna Tätel bodde, och ifall damerna såge nådiga ut, skulle de gå fram och tala med dem.

De gingo förbi den stora linden och blefvo snart varse de tre damerna, hvilka sutto på hvar sitt strå, vändande ryggen till, så att de ej märkte de annalkande. Fröken Filina höll just på att i något klagande ton sjunga en visa, och de tre alferna stannade för att lyssna.

Sålunda sjöng den lilla älfvan:

»Herr Lätt,
herr Sprätt
och herr Nipperri Nätt,
de gingo i blomsterhagen,
och gladt
med skratt,
med lekar och spratt
fördrefvo vi sommardagen.

Charmant,
galant,
och högst elegant
de visste konversera.
Herr Lätt,
herr Sprätt
och herr Nipperri Nätt —
ack, se vi er aldrig mera?»

De tre alferna behöfde, när de hörde detta, ej mera frukta för att icke vara välkomna. Sedan de dröjt en stund efter sångens slut, för att icke damerna skulle märka, att deras visa blifvit hörd och blifva förlägna, trädde de fram och frågade, om de voro igenkända. Det voro de.

Och så tillbragte man åter en treffig dag tillsammans.

När de tre alferna om kvällen kommo hem och, innan de gingo till hvila, sutto ute i månskenet en stund och språkade, sade herr Lätt:

»Jag tror ändå det vore ganska klokt af oss att gifta oss.»

»Det skulle otvifvelaktigt vara mycket fördelaktigt», sade herr Sprätt.

»Ja», sade herr Nipperri Nätt, »det är ju klart, att vi inte längre kunna reda oss på detta sätt!»

Följande morgon begåfvo de sig strax på väg till fröknarna Tätel. När de träffat på dem, föreslogo

herrarna, att man skulle taga sig en promenad, och bjödo armen åt damerna. När de kommit ett stycke på väg, stannade herr Lätt, som förde fröken Fina vid armen, och föreslog henne att sätta sig och hvila.

Ett litet stycke längre bort frågade herr Sprätt fröken Filina, om hon ej ville slå sig ned en stund invid en ormbunke. Och ännu en bit längre fram sade herr Nipperer Nätt till fröken Superfina, att han tyckte det skulle vara utmärkt lämpligt, om de hvilade sig i skuggan af några stora yfviga grässtrån, som växte utmed vägen.

En äldre myra kom vandrande vägen fram, släpande på en stor sticka och pustande under bördan. Då fick hon se herr Lätt och fröken Fina, fördjupade i ett förtroligt samtal och seende in i hvarandras ögon. Hon muttrade förargad: »Sådana dumheter!»

Och hon fortsatte förtretad sin väg, pustande och släpande på sin sticka.

Ett litet stycke längre bort sutto under en ormbunkes skugga herr Sprätt och fröken Filina; herr Sprätt höll fröken Filinas hand och talade ifrigt.

»Nej, se på dem också!» utbrast myran föraktfullt och skyndade på, häftigt slängande med stickan.

Ännu ett stycke längre bort fick hon se herr Nipperer Nätt, som hade fallit på knä framför fröken Superfina.

»Nej, nu går det verkligen för långt!» skrek myran, kastade ifrån sig stickan och rusade förtörnad bort.

Men herr Lätt, herr Sprätt och herr Nipperer Nätt hade alla tre fått ja, när de friat, och de tre paren sammanträffade högst belåtna och gratulerade hvarandra inbördes. De kommo öfverens om att de snart skulle ställa till ett tredubbelt bröllop, hvilket skulle blifva så storartadt och så fint anordnadt, att hela ängen skulle tala därom i åtta dar.

»Aldrig kunde vi ha gjort något klokare än hvad vi nu ha gjort!» sade herr Lätt.

En liten fågel.

Moderato

Där satt en få-gel å grö-na gre-nen Pip, pip! Han satt i so-len och vär-mde be-nen. Pip, pip!

The musical score consists of two staves. The upper staff is the vocal line, and the lower staff is the piano accompaniment. The tempo is marked 'Moderato'. The lyrics are written below the vocal line, with 'Pip, pip!' appearing above the notes in several places.

Där satt en fågel å gröna grenen
— pip pip —
han satt i solen och värmden benen,
pip pip.

Han satt och sjöng hvad som häst han ville,
pip pip,
han var så glad åt sin värld, den lille,
pip pip.

Ty grön var skogen, och solen blänkte,
pip pip!
»Hvad allt är vackert och fint,» han tänkte,
pip pip.
»Får jag blott spela, får jag blott sjunga,
pip pip,
för mig det finnes ej sorg, ej tunga,
pip pip.

Och här finns ingen, som mig skall klandra,
pip pip,
om ock jag sjunger en smul som andra,
pip pip.»

Två svarta råttor.

Nere här på gården — vet ni, vet ni —
tvenne stora svarta råttor bo!
När vi genom fönstren titta, vet ni,
se vi dem utöfver gården gno.

Upp ur mörka gluggar — tänk ni, tänk ni —
upp ur mörka hål de kila fram.
Ner' i djupa svarta källrar — tänk ni —
bo de ibland boss och strå och dam.

Och af vår potatis — hör ni, hör ni —
och af vår potatis äta de!
Men en katt ska' mamma skaffa — hör ni —
och då få de allt på annat se!

Jungfrun och räfven.

Jungfrun gick åt ängen,
där mötte hon en räf.
»Kom inte hit, du mäster Räf,
här bleker jag min väf.

Här ligger den på bleke,
min vackra hvita väf;
kom inte hit och stjal den bort,
jag ber dig, mäster Räf.»

»Och hvartill, lilla jungfru,
skall väfven vara då?
Blir den till duk att täcka bord,
till lärft att ligga på?»

»Den blir ej duk att täcka bord,
ej lärft att ligga på,
den skall en mjölnartröja bli,
som Per i kvarn' skall få.»

»Håhå, håhå,» sa' räfven,
»håhå — står saken så!
Nå, då ska jag ej väfven ta,
visst ska den ligga få!»

Men när som det blir bröllop
för dig och Per i kvarn',
kom då ihåg att bjuda mig
på stek af hönsebarn!»

Lilla Dora.

Den lilla Dora hon tultar
på gatan fram med vaggande gång,
hon går där och rultar och stultar
och är mera tjock än lång.

Lurfvig är kappan och kragen,
och lurfvig är hufva och muff,
och muffen hon pressar mot magen,
och hufvan har fått sig en knuff.

Hon traskar, den lilla Dora,
dragen af daddas hand,
och ögon så undrande stora
hon vänder mot skyn ibland.

Hon trafvar i snön, lilla Dora,
och benen efter sig drar.
Och när du blir stor, lilla Dora,
då blir du ej hälften så rar!

På hafsbotten.

En rödspotta sam på djupet fram,
hon sam så tyst och så allvarsam.
Stora mörka fläckar på ryggen hon bär —
men det gör då ingen ann' för när!

En krabba kraflade på botten fram,
hon kraflade och kröp helt allvarsam.
Den krabban kraflar alltid på sned —
men det har då ingen att göra med!

En sjöborre tyst på botten satt,
hans mun var öppen och vid som en tratt,
han slukade allt, som strök förbi —
men det behöfver ingen lägga sig i!

Änglarnas slott.

U ppe bland fästets skyar bor den sköna féen Morghiane; hon råder öfver alla vackra moln, som segla fram på himmelen, hon leker med dem och staplar upp dem på hvarandra, så att de se ut som väldiga fästningar eller som skimrande snöhöljda berg med djupa gråblå klyftor emellan. Eller också blåser hon på dem och sprider ut dem öfver hela himlahalvvet, så att de se ut som flockar af små ulliga lam eller som svanar med långsträckta halsar. Eller stundom formar hon dem till stora hundar med öppna gap eller till vidunderliga drakar, som slåss med hvarandra. Ty hon har så många lustiga infall, féen Morghiane. Ingen vet hvad allt hon kan hitta på.

Hvarje afton, när solen går ned, ställer féen Morghiane till en storartad illumination. Hon skickar då fram några af sina skyar — ibland några helt små och genomskinliga, ibland dem, som äro större och tätare — och dessa ordnar hon så omkring solens klara låga, att de därifrån få de allra grannaste färger. Som guld och purpur, som rosor och ametyster lysa då féen Morghianes skyar. Och på en af dem sitter féen Morghiane själf och ser på all glansen och ler af fröjd.

En eftermiddag, då féen Morghiane, klädd i en regnbågsfärgad mantel, hvilande på ett silfverglänsande moln, långsamt seglade fram genom luftrymdeu, hörde hon med ens ett susande af stora vingar och hon såg tvenne änglar, kommande från den högsta himmelen, nalkas. Det var änglarna Ardaël och Ezaël, hvilka, klädda i skinande hvita kläder, sväfvade ned till henne.

Ardaël talade till féen Morghiane och sade:

»Gif oss, o Morghiane, några af dina vackra skyar! Vi vilja däraf bygga oss ett slott.»

»Tag, o du skinande ängel, hvad hälst dig tackes. Men hvartill behöfver du ett slott?»

»Jag och min broder Ezaël skola i afton begifva oss ned till jorden för att hämta några små barn, hvilka Gud befallt oss taga därifrån. Men de äro ännu icke färdiga till att ingå i himmelen: de måste ännu mycket lära. Därför vilja vi bygga ett slott af dina skyar, för att de där må bo, medan vi undervisa dem i hvad de behöfva veta.»

Och Ardaël och Ezaël begynna att af skyar bygga sig ett slott. För dem, som nedifrån jorden se detta slott, förefaller det att vara blott ett af de vanliga stora molnbergen. Men inne i detta berg öppna sig vida ljusa hallar, där höja sig rader af smärta snöhvita pelare, hvilka uppbära dunkelblåa, luftigt hvälfda tak, och mellan hvilka bölja rosenfärgade förhängen.

Vid solnedgångstid, då slottet är färdigt, sväfva de båda änglarna ned till jorden. Där skiljas de åt. Ardaël flyger öfver mörka täta skogar hän emot en liten koja, som står vid stranden af en insjö.

Inne i kojjan ligger den lilla Kersti sjuk. Hon är röd och het i ansiktet och öfver hela kroppen, hon kastar sig af och an i bädden.

»Mor», kvider hon, »mor, ge mig lite vatten!»

Men mor är icke inne i stugan, hon har måst gå ut på arbete, fast hon har sin lilla flicka sjuk hemma.

Far är död sedan i vintras, och mor har nu att ensam sörja för sina små och skaffa dem föda och kläder. Hur skulle hon midt i bråda skördetiden kunna sitta hemma?

»Mor», mumlar Kerstin med allt svagare röst. Febern kommer henne att yra, och hon tror sig se sin mor inne i stugan.

Borta i ett hörn sitta de båda minsta syskonen; de äro för små för att begripa att hjälpa syster.

Hon ligger så helt allena, den lilla Kersti, och pinas af febern. Ängeln Ardaël har trädt in i den

fattiga stugan, han står vid lilla Kerstis hufvudgård och ser med förbarmande ögon ned på henne. Han böjer sig ned och lägger sakta sin hand på hennes panna. Och Kersti känner handens milda svalka och lyfter sin blick. Och i detta ögonblick, då hon är färdig att lämna lifvet, ser hon hvad annars de lefvande icke kunna se: hon ser den hvita skinande ängeln, och hennes läppar öppnas till ett lyckligt leende.

I nästa ögonblick har lilla Kersti upphört att andas. Ängeln Ardaël har tagit hennes själ och sväfvat bort med den i den stilla skymningsstunden.

Men ängeln för henne icke strax upp till slottet bland skyarna; han flyger först bort till den stora staden, hvilken ligger en mil ifrån den lilla kojan i skogen, och där han har ännu en själ att hämta.

Inne i staden, i en trång kammare, sitter den lille Jakob och ser genom fönstret ut på en mörk, kringbyggd gård. Han ser ingenting annat än den mörka, smutsiga gården och därofvan en liten flick af den blåa himmeln. Upp emot denna blåa fik stirrar han nästan alltid; när han ser en sky segla fram däröfver, drömmer han om att få följa med den långt bort till fjärran, ljusa nejder.

Vid detta fönster har lille Jakob tillbragt det mesta af sitt lif. Ty han är krympling och kan icke gå. När hans fader har ledigt från sitt arbete, plägar han stundom bära sin gosse ut till landet för att han skall få frisk luft och för en stund få se något annat än den mörka gården. Men på sista tiden har man icke vågat göra detta, ty lille Jakob har blifvit mycket klen och sjuklig.

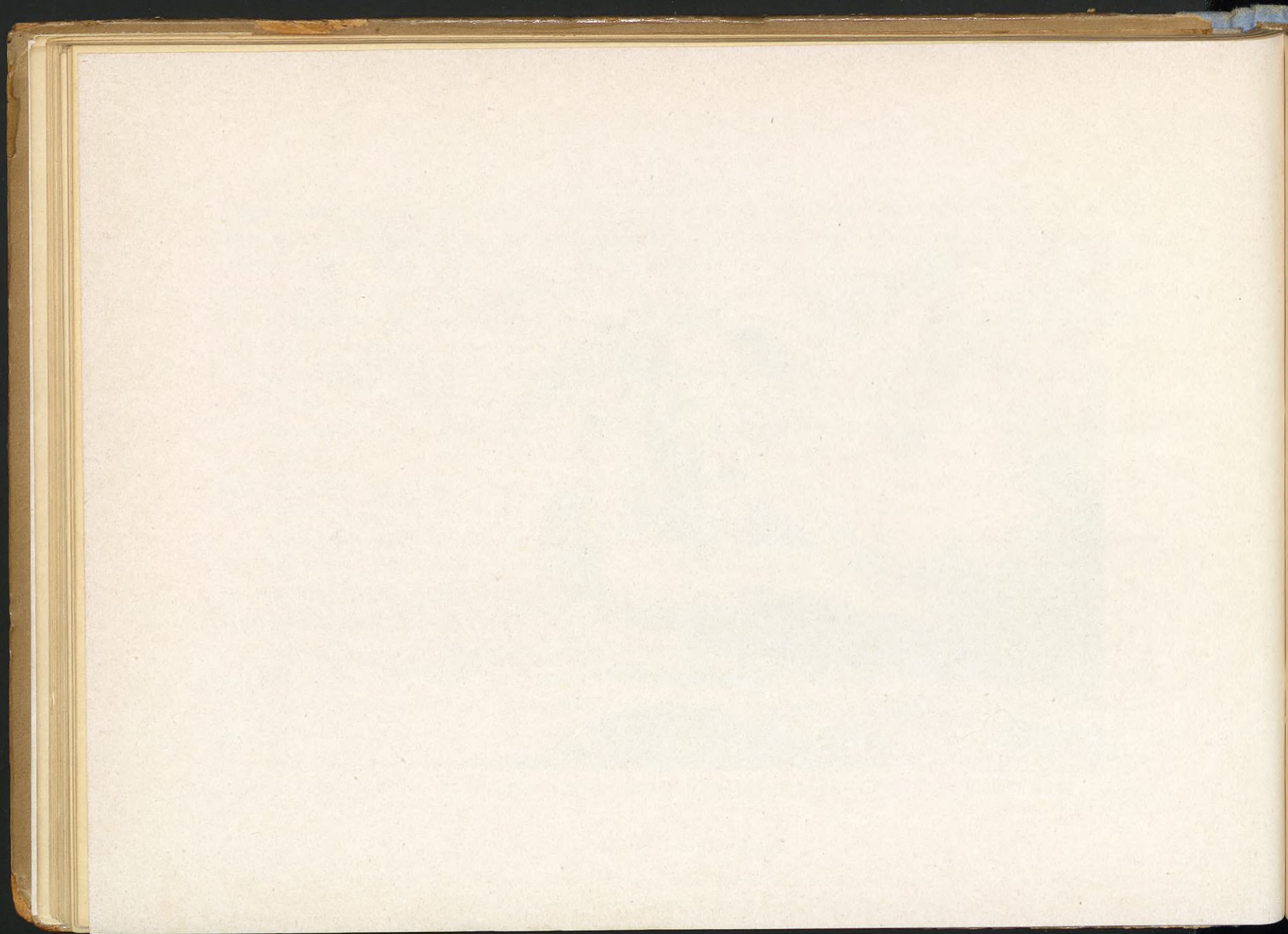
Jakobs bästa glädje är, när ett positiv kommer in på gården; han är lycklig så snart han hör musik, och detta är den enda musik han någonsin får höra. I kväll är han ledsen, ty just för en stund sedan har en positivspelare, som kommit in på gården och endast hunnit spela ett par takter, blifvit bortmotad af den nye husvärden.

Lille Jakob har tårar i ögonen af bedröfvelse och mattighet; han är så matt, att han icke orkar stänga fönstret, fastän han vet, att han borde göra det nu i kvällsstunden, då luften börjar kännas kylig.

Änglarnas Slott.

»Si», sade ängeln Ezaël, »såsom jorden nu är att skåda: fager i de ljusa strålarnas glans, så är det, som Herren Gud ser den — skådande den i ljuset af hvad som varda skall.» (Sid. 94).

Vid hans sida står ängeln Ardaël. Han böjer sig mildt ned öfver den stackars krymplingen och stryker med handen öfver hans ögon. Och där går en liten skälfning genom barnets kropp, och hans ande har lämnat sitt jordiska fängelse.

Med ett barn på hvardera armen sväfvar ängeln Ardaël uppåt mot det vackra slottet, byggdt af skyar. Han möter i rymden ängeln Ezaël, hvilken likaledes har varit och hämtat tvenne barn. De båda änglarna träda in i slottet, in i de höga salarna, som nu hvila i halfdunkel, endast svagt upplysta af stjärnornas sken. På några mjuka molnkuddar lägga änglarna varsamt ned sina skyddslingar, och där slumra de in så godt.

När morgonen gryr, och himmelen börjar att glimma i rosende sken, då sitta de båda änglarna utanför den sal, där barnen sofva; de sitta invid hvar sin snöhvita pelare, och Ardaël blåser på sin flöjt ljuft klara toner, medan Ezaël spelar därtill på en silfversträngad harpa.

Barnen vakna och sätta sig upp bland kuddarna. Den lille Jakob mumlar, ännu blott till hälften vaken:
»O, ett sådant vackert positiv!»

De stiga upp och begynna springa omkring i de vida ljusa salarna, fulla af glädje öfver allt hvad de se. Jakob är så förtjust åt att fritt kunna röra sig, att han bara springer och springer och gör höga hopp af glädje.

Om en stund ropa Ardaël och Ezaël barnen till sig, och dessa komma och sätta sig vid änglarnas fötter och lyssna med stora undrande ögon till hvad Ardaël och Ezaël förtälja för dem och till deras visa, milda ord och bud.

När så aftonen kommer, föra änglarna dem upp på spetsen af det molnberg; i hvars inre de bo.

Och däruppe stå de små och se undrande och nyfiket ned på jorden och hålla sig hårdt fast i änglarnas händer och kläder för att icke falla ned. Liten Kersti ser huru halmtaket på hennes moders hydda glimmar likt guld, och huru sjön där bredvid blänker som silfver. Och lille Jakob ser den stora staden,

som tyckts honom så mörk och dyster, ligga kringfluten af rosiga dagrar och mildt blånande skuggor — lik någon féernas sälla, solbeglänsta stad.

»Si», sade ängeln Ezaël, »så som nu jorden är att skåda, fager i de ljusa strålarnas glans, sålunda är det, som Herren Gud ser den — skådande den i ljuset af hvad som varda skall. Och i det ljuset ses den ock af dem, som i sina hjärtan fått en strimma af Guds sol.»

»Ty en gång», sade ängeln Ardaël, »en gång skall mörkret förgå, och synd och sorg skola fly såsom skuggor, och Herrens härlighet skall uppfylla jorden.»

Hvad djuren säga.

Lilla socker, lilla vän,
sitt nu bara stilla!
Om du ramlar nu igen,
gör du dig visst illa.
Krypa kan du, krafla med,
ramla kan du, med besked —
lilla socker, lilla vän,
sitt en stund nu stilla!

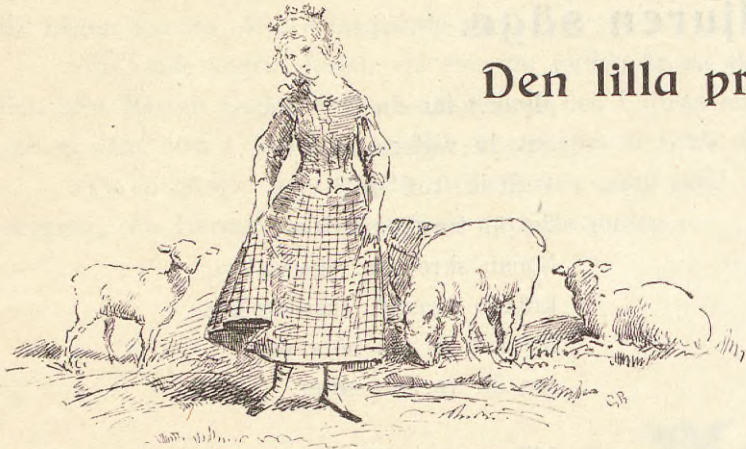
Om du sitter snällt, jag skall
mycket dig berätta:
»Mu» — så säger kon i vall,
»bu» — en calf vid stätta.
Göken gol »ho ho» i lund,
»vov-vov-vov» så skäller hund'.
Gullefågel, nu jag skall
mera dig berätta.

Mycket får du höra nu,
om du vackert sitter:
»tuli lu, tuli lu»,
det är trastens kvitter,
hönan skrockar: »ka-ka-ka»,
kråkan kraxar: »kra-kra-kra».
Mycket får du höra nu,
om du vackert sitter.

Lilla socker, lilla vän,
du med rosenmunnen! —
»Miau» — så jamar kisse nu,
där han går vid brunnen.
Skatan skrattar: »hä-hä-hä»
lilla lammet bräker: »bä».
Lilla socker, lilla vän,
räck mig rosenmunnen!

Den lilla prinsessan.

Där går en liten prinsessa
uppå den gröna äng,
hon bär guldkrona på hjässa —
men kjortel af bombassäng!

»Drottningen hon är elak,
drottningen hon är svår,
drottningen är min styfemor,
därför så här jag går.

Jag går här och lammen vallar
uppå den gröna äng,
jag går och små lammen kallar —
klädd uti bombassäng!

Håå ja, när kommer han prinsen,
som tar mig bort härifrån?
Jag tänker väl ändå det finns en,
som kan hålla af mig också!»

Kälkbacksåkning.

Käl ligger backen, hvit ligger snön.
blank som en spegel breder sig sjön.
Kom, ska vi åka,
kom, lilla kråka,
kom, ska vi åka öfver till ön!

Kälken han svänger, slänger och far,
ilar och kilar susande snar.
Akta i backen!
Spjärna med klacken!
Aj då — i drifvan kull det ju bar!

Nå, vännen lilla, var inte rädd!
Om vi ock trilla, mjuk är vår bädd.
Upp vi oss resa.
Slog du din näsa?
Ånej, i snömos blott blef den klädd.

Nu få vi trafva uppåt igen,
kälken vi hafva med, lilla vän.
Se'n är det bara
åter att fara —
nog ska vi fresta på en gång än?

Den lata katten.

Där satt en katt på en förstukvist invid vägen,
där satt en katt på en förstukvist invid vägen,
och denna katten var så fasligt lat:
han drack blott mjölk, och skorpor var hans mat,
och fick han se ett möss — vardt han förlägen.

Han slickade sin tass så fin och pryddig,
och njöt af soln och kände sig betydlig,
han var så fet och präktig, tjock och stor.
Då kom ett möss, midt för hans näsa for —
den piken var då ändå alltför tydlig!

Och smått generad reste på sig katten
och sträckte ut sin tass att taga skatten —
men mösset det slank undan i en fart:
ned i en källarglugg det kilat snart,
ned i ett hål, där det var mörkt som natten.

Och katten — rätt belåten — gick tillbaka
och lade sig och lutade sin haka
mot sina tassar uti sömnig frid
och bligade ibland omkring sig blid
och lapade på mjölken för att smaka.

Och denna lata katten heter Janne,
och han bor nära oss, just hos vår granne.
Och därför att den katten är så lat,
så kan han gärna nu få blifva flat,
när jag en visa diktat har om Jannel!

Solöga och hennes grannar.

Nere vid åbrädden, mellan de höga vass-stråna, bor den lilla älfvan Solöga; hon bor i den blomma, som af människorna än kallas ranunkel, än benämnes med den lilla älfvans namn. Under soliga sommarkvarter sitter den lilla Solöga och gungar ytterst på sin buktande blomstjälk och ser ut öfver ån, hvars bruna, långsamt rinnande vatten glimmar nedanför henne. Nere i ån bor hennes vän Hvit-kind, en lifen älfva med fina, bleka kinder och drömmande ögon, hennes bostad är en hvit näckros' kalk. Hvitkind sitter på kanten af sin blomma och doppar de små fötterna i vattnet; hon blickar, med ansiktet stödt i händerna, ned i det dunkelbruna djup, ur hvilket hennes blomma stigit upp. Endast sällan lyfter hon sin blick, och då Solöga ropar till henne något gladt infall, svarar hon ibland helt tankspriddt och frånvarande.

På åns yta simma de stora blanka gröna näckbladen. Öfver vattnet och öfver näckbladen springa beskäftigt de långbenta insekter, som kallas skraddare, och mellan de bugande vass-stråna flyga granna sländor med skimrande vingar. I ån bo två små vättar, som heta Vattuman och Vattuvän; de äro kusiner till Näcken, men äro af ett mycket gladare humör än han. De bruka, klädda i spetsiga gröna lufvor, muntert hoppa omkring på näckbladen med långa skutt. Med skraddarna lefva de i ett ständigt krig; de kunna icke för sitt lif tåla dessa långskrangliga varelser. Så snart de få se en sådan insekt uppe på ett näckblad, störta de dit och drifva förbittrade bort honom. Men annars äro de vänliga och muntra.

Det är en vacker afton i juli månad; allting glimmar i den nedgående solens sken. Solöga tycker, att hennes vän Hvitkind är ännu mera tystlåten än vanligt, och hon vrider hufvudet samt flyttar sig en smula på stjälken för att i stället börja språka litet med sina grannar uppe på ängen. Där bor, icke långt från ån, Solögas kusin, alfen Gullgul, som har sin bostad i en smörblomma, samt Rödtopp och Hvittopp, hvilka bo ibland klöfvern. Solöga märker, att dessa tre ifrigt prata med hvarandra, och hon hör Rödtopp säga: »Ja, det är i afton, som festen skall bli.»

»Hvilken fest?» ropar Solöga nyfiket till dem.

»Har du inte hört talas om det storartade bröllopet?» frågar Rödtopp. »Den sköna Rosalia gifter sig i dag med Jasminio.»

»Det blir en lysande fest,» tillägger Gullgul ifrigt och med viktiga min. »Alla älfvor, som bo uppe i parken, äro inbjudna, och féen Rhododendriana skall föra fram bruden. Och Rosalill och Lillfager äro bland tärnorna.»

»Och slutet på festen,» säger Hvittopp, »lär bli, att hela bröllopskaran tågar hitut på ängen för att dansa därborta vid den stora linden.»

Detta var stora nyheter. Solöga måste strax berätta dem för sina vänner nere i ån.

»Har du hört, Hvitkind? Ha ni hört, Vattuman och Vattuvän?» Och hon berättar alltsammans.

Hvitkind ser icke så särdeles intresserad ut, men Vattuman och Vattuvän äro det så mycket mera. De slå i glädjen ett par extra kullerbyttor på näckbladen och klättra därefter hastigt uppför ett par höga vassrör af det slag, hvilket öfverst i toppen bär en brun kolf, som liknar en cigarr. Uppe på hvar sin cigarr, med armarna i kors för att bättre bevara balansen, sitta nu Vattuman och Vattuvän och speja med iifliga blickar uppåt parkgrinden, hvarifrån bröllopståget bör utgå.

Solen är helt nära att gå ned, hon glimmar röd vid skogskanten.

Solöga och hennes grannar, (Sid. 99).

Vattuman ger till ett glädjeskrik och viftar i luften med sin gröna lufva.

»Hallå, nu komma de,» ropar han. »Jag hör redan musiken.»

Vattuvän ämnar också taga af sig sin lufva för att svänga med den. Men i detsamma får han syn på en stor skraddare, hvilken skuttar omkring därnere på ett näckblad. Ögonblickligen halar han sig ned för vass-strået, rusar emot insekten, knyter händerna och ropar förbittrad:

»Schas, din otäcking!»

Sedan han lyckligen drifvit bort fienden, antrar han åter upp till sin utsiktsplats.

Solöga ropar till Hvitkind och ber henne komma upp för att se på stäten, och Hvitkind gör henne till viljes, sväfvar upp och sätter sig på ett högt grässtrå bredvid Solöga.

Nu skrider bröllopståget fram ur Herrala park. Främst marscherar musiken: den består af två stora gröna gräshoppor, som spela fiol, två bruna syrsor, som blåsa klarinett, och fyra tjocka humlor, som slå på bastrummor.

Efter musiken kommer brudparet åkande i en grön vagn, konstfullt förfärdigad af en ärtskida med sex stora ärter till hjul; vagnen drages af två ljusgula fjärilar. En välmående, glänsande guldbagge sitter och kör; bakpå ekipaget hänga två randiga kålmaskar som betjänter. Den sköna Rosalia, som bär en krona ofvanpå sin slöja, småler huldt åt alla sidor, och den bleke, fine Jasminio bugar sig artigt och viftar med handen, när någon hälsar på honom.

Efter brudparets vagn gå tärnor och marskalkar parvis. Där går Lillfager och ser helt blyg ut bredvid sin marskalk, den ståtliga, allvarsamme Hyacint. Och där går Rosalill, munter och leende som alltid; hon kastar med sitt lockiga hufvud och säger ibland med en litet gäckande min någonting åt sin kavaljer, den vackre och litet själfkäre Narciss. Och ännu flere par är det; Riddarsporre och Tulipana — som passa

bra ihop, därför att de båda se litet stela och högtidliga ut — och den lustige, gladlynte Phlox — som Rosalill brukar kalla Flax — och hans tärna, den blåögda Nemophila, samt ännu flere andra.

Därefter kommer féen Rhododendriana i en silfverglänsande vagn, dragen af två trollsländor, hvilka hon själf kör. Efter henne gå tomtarna Trippe Tå och Nippe Napp bredvid hvarandra, och sedan kommer ännu en hel skara bröllopgäster: älfvor och nissar och vättar.

Nu stämmer hela skaran upp en sång, hvilken ackompanjeras af musiken; sålunda ljuder sången:

»Här är bröllop, och här blir bal,
dåns skall stånda i kvällen!
Den gröna ängen skall bli vår sal,
loftet blir stjärnepällen.»

Hän öfver ängen, skimrande i aftonsolens strålar, drager det glänsande tåget fram under afsjungande af denna sång. Ett helt moln af små myggor sväfvar öfver tåget, dansande i full förtjusning öfver denna gratismusik.

»Hvad det är vackert,» suckar Solöga, när hon ser tåget skrida förbi. »Ack, den som vore med!»

Bröllopskaran begifver sig bort till det stora lindeträdet, som växer allena ute på ängen. Där spelar musiken upp till dans, och man ser hur alla svänga om i ring, och hur de dimhvita slöjorna fladdra och bölja af farten.

»Ja, nu har man sett på ståten,» säger Vattuman.

»Och med det får man vara belåten,» rimmar Vattuvän.

»Och nu är jag sömnig och ger allt på båten,» återtager Vattuman med ett förnöjdt litet leende öfver sin egen kviehet.

Och så taga de små vättarna godnatt af Solöga och Hvitkind och begifva sig ned i ån till sitt hemlighetsfulla, dolda bo bland näckrosornas slingrande rötter.

Men Solöga sitter ännu och stirrar bort emot de dansande; hon lyss till sången, som allt emellanåt ånyo tages upp och klingande stiger i kvällen:

»Den gröna ängen den är vår sal,
loftet är stjärnepällen.»

»Ack, den som vore därborta på balen!» mumlar Solöga sorgsen och längtande; hon får nästan tårar i ögonen. Hvitkind kommer fram till henne.

»Var inte ledsen nu, Solöga,» hviskar hon till sin vän och klappar henne sakta på kinden. »Kom med mig, så skall jag visa dig något, som är lika roligt som att vara på bal.»

Och hon drager Solöga med sig.

Nedåt än sväfva de båda älfvorna, följande dess buktande lopp. På skimrande, lätta vingar flyga de fram öfver slumrande näckrosor och mellan sakta vajande vassar; de begifva sig ned emot hafvet, som stort och stilla utbreder sig framför dem.

Månen har stigit upp på fästet; dess sken faller som en bred lysande strimma öfver den jämna, blanka vattenytan.

Hän på den ljusa, glittrande vägen sväfva de små älfvorna; hand i hand glida Hvitkind och Solöga fram på månens hvita stig.

Härute höres icke dansmusiken och bröllopssången; här höres blott böljornas sakta sorl, hafvets eviga, stora sång.

Oändligt lång, oändligt ljus sträcker sig vägen framför dem; i stilla hänryckt glädje glida de framåt.

»Är icke detta likaså bra som att vara på bal?» frågar Hvitkind sin vän.

»Jo,» svarar sakta Solöga. »Det är bättre!»

En vifvel och en stekel.

En vifvel och en stekel
gingo på promenad;
de gingo upp och neder
på en pepparmyntas blad.

»Håhå ja», sade vifveln,
»jag är trött att gå!»
»Nånå ja», sade stekeln,
»så låt oss flyga då!»

De flögo upp, de gnisslade
med hårda vingar små,
det surrade, det hvisslade,
där de flögo fram, de två.

De flögo bort och satte sig
på en daggekåpas blad.
»Nej, ser man på!» sad' vifveln,
»här kan man få ett bad!»

De badade, de skvätte
i daggekåpas kar,
de stänkte och de sprätte
med tre par fötter hvar.

Och se'n de nöje skiftade
och åto små knott
och med vingarna viftade
och smällde så smått.

»Håhå ja», sade vifveln,
»att lefva är dock godt!»
»Nånå ja», sade stekeln,
»när man kan lefva flott!»

God morgon.

Alliegretto.

God morgon, god mor. gon ni sli - gen nu opp Det är ett så nu. kert vä. der. Nu upp ut - ur sängen med ett
ha - stigt hopp Och raskt ut i e dra klä. der

God morgon, god morgon, vaknen nu opp!
Det är ett så vackert väder!
Upp ur säng med ett hastigt hopp!
Raskt uti edra kläder!

I Hvitavall. 1.

Upp med dig, pys, ur sängen nu!
Upp med dig, lilla fänta!
Tuppen gal ideligt »kukeliku».
Skall han er längre vänta?

Solen hon skiner så vackert i dag,
hon gläder sig visst i sitt sinne.
Kommen, små vänner, ut ett slag,
dröjen ej längre inne!

»God morgon, god morgon» — det susar i lund,
där grenar för vinden gunga.

»God morgon, god morgon» — i strålände stund
små fåglarna kvittra och sjunga.

»God morgon, god morgon» — det klingar ur sky,
det jublas af tusende röster,
ty glädjen hon är dock hvar morgon ny,
när solen rinner i öster!

En pys i trångmål.

En liten, liten Lasse satt på ett led,
högt uppe på ett led,
han kunde rakt inte komma ned,
han kunde omöjligt komma ned!

Där kom en liten flicka på vägen fram,
på landsvägen fram,
hon trafvade gladlynt i det hvirflande dam,
i det hvita sollysta dam.

»Och kära lilla flicka, kom, hjälp mig ned,
kom, hjälp mig ned!
Jag sitter häruppe på det leda, leda led
och kan omöjligt komma ned!»

»Och hur skulle jag kunna hjälpa dig ner,
kunna hjälpa dig ner?
Jag är ju så liten, jag ock, som du ser,
jag är ju så liten, som du ser!»

Där kom en liten gumma på vägen fram,
på landsvägen fram,
hon lunkade så säffigt i det sollysta dam,
i det hvita, hvirflande dam.

»Och kära lilla gumma, kom, hjälp mig ned,
kom, hjälp mig ned!
Jag sitter häruppe på det leda, leda led
och kan omöjligt komma ned.»

»Och hur skulle jag kunna hjälpa med det,
kunna hjälpa med det?
Jag är ju så liten, fast jag är tjock och fet,
fast jag är både tjock och fet.»

Så satte han honom på marken ned,
på marken ned,
och pysen var så glad och lilla tösen med,
och gumman hon log och neg på sned!

Där kom en gubbe, så hög och så stor,
så hög och så stor,
med långa, långa steg fram på vägen han for
och klampade med klumpiga skor.

»Och kära du gubbe, kom, hjälp mig ned,
kom hjälp mig ned!
Jag kraflat mig upp på det leda, leda led,
och nu törs jag inte krafla ned.»

Och gubben han lyfte sin hand och log,
i pysen han tog,
med tummen och lillfingret — det var just nog! —
han pysen från ledet drog.

Mina och Stina.

Två små flickebarn
bodde i en kvarn,
de spunno på slända,
de nystade garn.

Den ena hette Mina,
den andra hette Stina;
båda hade förkläden,
så hvita och fina.

Mjölнарtröja bar
deras herr far,
och deras fru mamma
mjölnargumma var.

En dag sade Mina:
»Nej se, kära Stina,
en fläck har du fått
på ditt förkläde fina!»

»Och du, kära Mina,
och du,» sade Stina,
»du ock fått en fläck,
som helt röd mände skina!»

»Nå, då få vi gå
till bäcken båda två
att tvätta ut fläcken,
så godt vi förmå.»

De gingo till bäcken
att gnida på fläcken,
de lade sig neder —
där funnos inga räcken.

De började gnida
och tvätta och vrida,
de lågo på stranden,
sida vid sida.

Med vatten de stänka
och utåt sig jämka —
så ramlade de i,
som ni nog kunna tänka!

De började stamma:
»Ack, pappa! Ack, mamma!»
De gräto och skreko:
»Kom hit med detsamma!»

Och pappa dem tog,
och mamma dem drog,
så Mina och Stina
de räddades nog!

»Jo nu, kära Mina,
och nu, kära Stina,»
så sad' deras mamma,
»nu ä' ni just fina!»

Och pappa sprang dit
i mjölnartröja hvit,
och mamma hon sprang
från sitt kaffe på bit.

De stodo på strand,
från kläderna det rann,
de tittade tysta
uppå hvarann.

»Håhå, kära små,
ja, nu få ni gå
till kvarnen,» sad' pappa,
»och ömsa hvar trä!»

God natt.

Andante

God natt nu må- ste du sof- va. Sof sött min skatt. Klockorna rin- ga så dof- va. God natt, god natt!

God natt, nu måste du sofva!
Sof sött, min skatt!
Klockorna ringa så dofva,
god natt, god natt!

Månen på fästet skiner,
— sof sött, min skatt —
skiner på fästets gardiner,
god natt, god natt!

Caro han skaller på gården.
Sof sött, min skatt!
Härinne ha änglar vården.
God natt, god natt!

O Gud, du vare lofvad!

O Gud, du vare lofvad,
som tände fästets klara sol,
som lyser blid och vacker
i år liksom i fjol.

Hon glad emot all världen ler
och glädje åt all världen ger —
o Gud, du vare lofvad,
som tände fästets vackra sol!

När luften synes mulen
och sorgsna äro vi,
när som vår själ är kulen
och glädjen tycks förbi —
om fram då bryter sol så klar,
strax glömma vi hvad sorgligt var,
vi glömma moln och mörker,
och jubel oss betar.

O Gud, din värld är vacker:
hvad tusen under där!
Men bäst af allt du gaf oss
den vackra solen är.
När solen blott från fästet ler,
o hvad behöfva vi då mer?
Åt hvem, som vill ta' mot det
hon glans och rikdom ger!

INNEHÅLL

	Sid.	↓		Sid.
I landet Hvitavall	3		I Ieran	78
Sagan om Per och Brita	5		Ljung	79
Killingen	27		Midsommar (med musik).....	80
Solsken (med musik).....	28		Herr Lätt, herr Sprätt och herr Nipper Nätt	81
Mariæ nyckelpigas bekymmer	30		En liten fågel (med musik)	86
Två små trastar	31		Två svarta råttor	87
Sagan om älfvan Lillfager och féen Rhododendriana	32		Jungfrun och räfven	88
Prinsen af Trapezunt (med musik).....	50		Lilla Dora	89
Kajorna.....	53		På hafsbotten	89
Björnen och skraddaren	54		Änglarnas slott.....	90
Röfvarkäringen och Tymolina	55		Hvad djuren säga.....	95
Fem små fäntor	60		Den lilla prinsessan	96
Tre sjömän (med musik).....	61		Kalkbackåkning	97
Herrskapet Svala.....	63		Den lata katten	98
Ängsknarren	64		Solöga och hennes grannar.....	99
Bonden han gick	65		En vifvel och en stekel	104
Tim och Tom	66		God morgon (med musik)	105
Sagan om Gogo och hennes hvita barn	67		En pys i trångmål	106
Två Stockholmsdufvor	75		Mina och Stina	108
Det flög en mås	77		God natt (med musik)	110
I Fiskargången	77		O Gud, du vare lofvad!.....	111

6000145049

Göteborgs universitetsbibliotek

Barnböcker

på WAHLSTRÖM & WIDSTRANDS förlag:

Skogstomten, saga på vers, ritad och berättad af **Nanna Bendixson**, f. Sohlman.

Pris 1. 50.

På fjorton dagar, berättelse ur hvardagslivet af **Jenny Osterman**.

Pris 1. 75.

(En utmärkt god bok för flickor om 10—14 år).

Sällskapsspel

på WAHLSTRÖM & WIDSTRANDS förlag:

Halma, det välkända, roliga spelet.

Pris för 2 spelare 1. 50.

» » 4 » 2 kr.

Chivalry, roligt krigsspel för gossar.

För 2 spelare pris 1.50.

Ba-Ra-Sjä, ryskt tålamodsspel.

(Nytt för säsongen)

För 2 spelare pris 0.50.

Pris 2:50